ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ

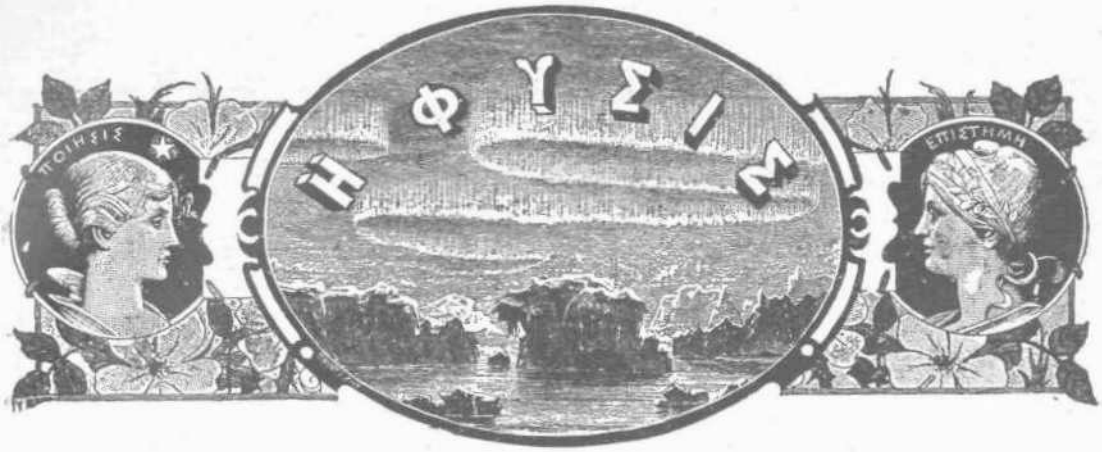

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΤΗι ΕΥΓΕΝΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑι ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΑΥΤΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ—ΕΠΙΣΤΗΜΗ—ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΤΟΣ ΕΝΝΑΤΟΝ—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1890

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚ. ΛΕΩΝΗ

1908

ΔΗΛΟΠΟΙΗΣΙΣ

Η "ΦΥΣΙΣ,, περιοδικὸν εἰκονογραφημένον σύγγραμμα, ἐντελῶς οἰκογενειακόν, ἠθικὸν καὶ ψυχαγωγικόν, εἶναι τὸ μόνον ἐν Ἑλλάδι, ὅπερ μεταδίδει ὅλως νέας καὶ ὠφελίμους γνώσεις τοῖς ἀναγνώσταις αὐτῆς· ἑκάστοτε δὲ δημοσιεύει τὰ ζωτικώτατα καὶ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα τῆς ἡμέρας ζητήματα, ἀνακοινοῖ τὰ τερπνότερα καὶ κοινωφελέστερα τῆς προόδου προβλήματα καὶ μεταδίδει πάντοτε ἐνδιαφερούσας ἐπιστημονικὰς καὶ φιλολογικὰς διατριβάς, συνοδευομένας ἑκάστοτε ὑπὸ ὡραίων καὶ ποικίλων καλλιτεχνικῶν εἰκόνων.

Τὸ ἡμέτερον σύγγραμμα βαῖνον ὁσημέραι συνῳδὰ τῇ προόδῳ καὶ ἀναπτύξει τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, ἀναδημοσιεύει ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων εὐρωπαϊκῶν καὶ ἀμερικανικῶν δημοσιεύσεων ἁπάσας τὰς σχετικὰς καὶ οἰκογενειακὰς ὠφελίμους γνώσεις, ἐπιστημονικὰ ποίγνια, ἰατρικὰς συμβουλάς, τεχνικὰς καὶ χημικὰς ἀνακολύψεις, πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ ὅ,τι ἄλλο νεώτερον ἡ πρόοδος καὶ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἀνθρώπου φέρει εἰς φῶς. Ἐν τέλει ἡ ἡμετέρα σύνταξις οὐδὲν παραλείπει, ὅπως τέρπῃ καὶ διδάσκῃ τοὺς ἑαυτῆς ἀναγνώστας. Ἐσχάτως δὲ καταρτισθέντος καὶ φωτο-τζιγκογραφείου ἐν τοῖς ἡμετέροις Γραφείοις, κατασκευάζονται πᾶσαι αἱ σχετικαὶ εἰκόνες τῆς «Φύσεως» ὡς πᾶσα παραγγελία φωτο-τζιγκογραφίας ἐργοστασίων, καταστημάτων, προσωπογραφιῶν, cartes postales, ἐπισκεπτηρίων, κτλ.

Αἱ συνδρομαὶ τῆς «Φύσεως» ἄρχονται ἀπὸ τῆς 1ης ἑκάστου μηνὸς καὶ προπληρόνονται εἰς ἐπιταγὰς, χρηματικὰς ἀξίας, τραπεζικὰ γραμμάτια τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν συνδρομητῶν καὶ ἐν γένει εἰς ἀξίας πάσης φύσεως καὶ παντὸς ἔθνους.

Συνδρομηταὶ γίνονται δεκτοὶ καὶ κατὰ τόμους, ἁπλοῦς ἢ χρυσοδέτους, εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους τῆς «Φύσεως».

Οἱ συνδρομηταὶ τῆς «Φύσεως» συμμετέχουσι καὶ τῆς κατ' ἔτος ἐνεργουμένης ἐκκυβεύσεως λαχείου, λαμβάνοντες ἀριθμὸν ἐπὶ τῆς ἀποδείξεώς των, ἅμα τῇ καταβολῇ τῆς συνδρομῆς.

Ἡ διεύθυνσις τῆς «Φύσεως» ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν πάσης παραγγελίας τῶν ἑαυτῆς συνδρομητῶν, ἀρκεῖ νὰ καταβάλλονται τὰ ἔξοδα καὶ τέλη.

Αἰτήσεις πρὸς ἐγγραφὴν συνδρομητῶν καὶ πληροφοριῶν ἀπευθύνονται κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς «Φύσεως» εἰς Ἀθήνας ἢ καὶ διὰ μέσου τῶν κατὰ τόπους συνδρομητῶν αὐτῆς, ἀντιπροσώπων καὶ πρακτόρων κτλ.

Ἐν ἰδιαιτέρᾳ στήλῃ ὑπὸ τὸν τίτλον «Βιβλιοκρισία» δημοσιεύεται ἑκάστοτε ἡ κρίσις τῆς Διευθύνσεως περὶ ἑκάστου νεωστὶ ἐκδιδομένου βιβλίου, ἀποστελλομένου αὐτῇ.

Διαφημίσεις ἐμπορικῶν καταστημάτων κτλ. δημοσιεύονται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου τεύχους τῆς «Φύσεως» ἐπὶ ἰδιαιτέρᾳ συμφωνίᾳ. Οὐχ ἧττον ἕκαστος συνδρομητὴς χαίρει τὸ δικαίωμα τῆς δημοσιεύσεως ἐφ' ἅπαξ μιᾶς ἀγγελίας δωρεάν.

Πᾶς συνδρομητὴς εἶνε ἀτομικῶς ὑπεύθυνος διὰ τὴν συνδρομήν του, ὅπως καὶ ἡ Διεύθυνσις τῆς «Φύσεως» εἶνε ἠθικῶς καὶ νομικῶς ὑπεύθυνος νὰ συμπληρώσῃ τὸν τόμον ὁλοκλήρου τοῦ ἔτους. Συνεπῶς πάντες οἱ συνδρομηταὶ δικαιοῦνται νὰ ζητῶσιν ὅ,τι φύλλα τοῖς ἐλλείπουσι πρὸς καταρτισμὸν τοῦ ἐτησίου τόμου των.

Πᾶς συνδρομητὴς ἐγγράφων ἕνα νέον συνδρομητήν, λαμβάνει ἓν ἱστορικὸν βιβλίον ἢ λαχεῖον τοῦ Στόλου. Ὁ ἐγγράφων 2—3, λαμβάνει μίαν μεγάλην φωτογραφίαν. Ὁ ἐγγράφων 4—5, ἓν ἀργυροῦν ὡρολόγιον ἢ ἀντικείμενον ἀξίας 20 δραχμῶν. Ὁ ἐγγράφων 6—10 λαμβάνει τὴν φωτογραφίαν του εἰς φυσικὸν μέγεθος καὶ ὁ ἐγγράφων πλείονας λαμβάνει τὸ νέον τετράτομον ὀγδοηκοντάδραχμον ἑλληνικὸν λεξικὸν τοῦ «Ἀνέστη Κωνσταντινίδου» ἢ ὅ,τι ἄλλο ἐπιθυμεῖ ἴσης ἀξίας.

Συνδρομὴ ἐτησία διὰ τὸ ἐσωτερικὸν φρ.	16
» » » ἐξωτερικὸν φρ.	20
» » τὴν Ρωσσίαν ρούβλ.	10

Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ 1ον ΑΘΗΝΗΣΙ 1η ΜΑΪΟΥ 1908

Φύσις

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'.—ΤΟΜΟΣ Θ'.—ΕΤΟΣ 19

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 16
Ἐξωτερικοῦ φραγ. 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ
Ὁδὸς Σωκράτους ἀριθ. 2
(Ὄπισθεν τοῦ Βαρβακείου)

ΤΟΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙΣ ΗΜΩΝ.—Εἰσερχόμενοι διὰ τοῦ παρόντος τεύχους εἰς τὸ 9ον ἔτος τῆς Γ' Περιόδου τῆς «Φύσεως», καθῆκον ἀπαραίτητον θεωροῦμεν νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ἄπειρον ἡμῶν εὐγνωμοσύνην καὶ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μας πρὸς ἅπαντας τοὺς συνδρομητάς μας διὰ τὴν ἔνθερμον καὶ εἰλικρινῆ αὐτῶν διαρκῆ ὑποστήριξιν εἰς διατήρησιν τόσον τερπνοῦ, ὅσον διδακτικοῦ καὶ ψυχωφελοῦς ἔργου, ὅπερ ἀρχῆθεν ὡς ὑπογραμμὸν ἔθετο τὸ «ὠφέλιμον μετὰ τοῦ τερπνοῦ» οἷον εἶναι τὸ ἡμέτερον τοῦτο περιοδικὸν ἡ «Φύσις». Φ.ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΤΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ
ΚΑΙ Η ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΤΗΣΙΣ

Η ΦΥΣΙΣ δὲν παρουσιάζει ἡμῖν μέχρι σήμερον οὐδὲν μέσον λύσεως τοῦ ἀπὸ τοσούτου χρόνου προβαλλομένου προβλήματος τῆς ἀεροπλοΐας, τὰ δὲ ἐκτεθέντα ἐν τοῖς προγενεστέροις τεύχοις τῆς «Φύσεως» ἀποδεικνύουσιν, ὅτι πάνυ ἀπέχομεν ἔτι τῆς ὁριστικῆς διευθετήσεως αὐτοῦ. Συνεπῶς θὰ καταγίνωμεν ἤδη εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν νεωτέρων γενομένων πειραμάτων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διὰ τῶν ἀεροπλάνων.

Ὁ καπνός, ὁ ἀτμός, τὰ ἐξατμιζόμενα ἐκ τῶν διαφόρων ὑγρῶν ἀέρια, ἄτινα, ὡς γνωστόν, εἰσὶν ἐλαφρότερα τοῦ ἀέρος, ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ἡ διαφορὰ τῆς πυκνότητος τῆς ὕλης εἶναι ὁ κυριώτερος ὅρος τοῦ ἀδιαλείπτου μετασχηματισμοῦ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς μας διαδιούντων ποικίλων ὑπάρξεων. Οὐδὲν δὲ τῶν ζωϊκῶν ὄντων, τῶν μετακινουμένων ἐν τῷ ἀέρι εἶναι ἐλαφρότερον τούτου. Τὰ δὲ πτηνά, ὡς καὶ τὰ ἔντομα εἰσὶ σχετικῶς βαρύτερα τοῦ ἐκτοπιζομένου ὑπ' αὐτῶν ἀέρος. Μία πέρδιξ, ἧς σφαιρίδιον πυροβόλου κατεσυνέτριψε τὴν πτέρυγα, καταπίπτει ὡς μάζα ξηρὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἐνῷ μία χρυσαλίς ἐλαφροτάτη καταρρέει ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους παλαίουσα πρὸς τὸν θάνατον, διότι μόνον ὀλίγον ἐκάν εἰς τὸ ἄκρον τῆς πτέρυγος, ἐνῷ ἐπλησίαζε τὴν λυχνίαν. Ὥστε πάντα τὰ ἱπτάμενα ζῶα, ἄνευ ἐξαιρέσεως, εἰσὶ μηχανήματα βαρύτερα τοῦ ἀέρος, ἅτινα ἡ βαρύτης προσελκύει εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὁποῖα ὁπόταν ἵπτανται, ἀνθίστανται εἰς τὴν ἕλξιν ταύτην διὰ μέσου ὅλως ἰδιαιτέρων αὐτοῖς κινήσεων, δι' ὧν ἡ φύσις τὰ ἐπροίκισε καὶ διὰ τῶν ὁποίων στηρίζονται ἐπὶ τοῦ ἀέρος.

Ὁ ἄνθρωπος ἀρχῆθεν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἐφθόνησε τὴν πτῆσιν καὶ ἐζήτησε μάτην ν' ἀπομιμηθῇ τὰ πτηνά, ἡ δὲ πρώτη ἰδέα αὐτοῦ ὑπῆρξε νὰ προσλάβῃ καὶ αὐτὸς πτέρυγας, ἵνα διατρέχῃ τὰς ἐναερίους ἀποστάσεις. Τοσοῦτον δ' ἐφθόνησε τὴν τύχην τῶν πτηνῶν, ὥστε ἐφαντάσθη νὰ θέσῃ πτέρυγας εἰς τὴν πλάτην τῶν Ἀγγέλων καὶ τοῦ Ἔρωτος, εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ Πηγάσου καὶ εἰς τοὺς πόδας καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἑρμοῦ.

Ἐν τούτοις πολλοὶ σοφοὶ κατέγιναν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο μετὰ σοβαρότητος. Τινὲς δ' ἐνόμισαν, ὅτι ἀπητοῦντο, ὅπως πλεύσῃ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀέρι, δύο πτέρυγες, δέκα μέτρα μήκους ἑκάστη καὶ ἐπειδὴ οὗτος θὰ ἠδυνάτει νὰ τὰς βαστάζῃ, πολλῷ δὲ μᾶλλον νὰ τὰς μετακινῇ, φυσικῶς ἡ ἀνθρωπότης ὑπῆρξε ἀνεκαθεν καταδεδικασμένη νὰ διάγῃ εἰς τὸ βάθος τῆς ἀτμοσφαίρας, αἰωνίως, ἂν δὲν ἐφεύρισκεν ἄλλου εἴδους διαμέσου, διὰ νὰ ἐξέλθῃ ἐκεῖθεν. Ἕτερος σοφός, ὁ δόκτωρ Hureau de Villeneuve τοὐναντίον ἀπέδειξεν, ἀφοῦ ὑπελόγισεν τὴν πτερωτὴν ἐπιφάνειαν, ἥτις θὰ ἤρμοζεν εἰς νυκτερίδα ἀναστήματος ἀνθρώπου, ὅτι θὰ ἤρκει πτέρυξ τριῶν μέτρων μήκους, ὅπως ἀνυψώσῃ αὐτόν, κατὰ δὲ τὸν φυσιολόγον Marey, ὁ μέγας πτεροδάκτυλος (*

(*) Σαυροειδὲς ἀπολιθωμένον ἑρπετόν.

τῆς Greensand, ὅστις ἐζύγιζε 116 κοιλὰ καὶ εἶχε 9 μέτρων ἔκτασιν, ἵπτατο! Ἀλλ' ὅμως ἄλλοι ἀμφιβάλλουσιν, ὅτι ἡ φύσις διέπραξε ποτὲ τοιοῦτον ἀστόχημα καὶ λέγουσιν, ὅτι ὁ πτεραδάκτυλος οὗτος ἦτο ὅλως ἄστοχον πτηνόν, ὅπως ὁ μαμμούθ, τὸ γνωστὸν προκατακλυσμιαῖον μεγαθήριον ὑπῆρξεν ἄστοχον, ἀποτυχόντι τετράποδον, ἕνεκα τῆς ὑπερβολικῆς ἐκτάσεως τῶν μελῶν, ἅτινα εἶχε καὶ ἅτινα τῷ ἦσαν δυσανάλογα τῶν μέσων δι' ἃ ἐπλάσθησαν.

Ἡ στρουθοκάμηλος, διὰ τῶν ἠκροτηριασμένων αὐτῆς πτερύγων φαίνεται δηλοῦσα ἡμῖν τὸ μεταξὺ τῶν ζώων ὅριον τοῦ βάρους, οὗτινος τὴν μετατόπισιν ἡ φύσις δὲν ἐπιτρέπει ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ.

Ἑπομένως οἱ ἄνθρώπινοι μῦς δὲν εἶναι πεπλασμένοι διὰ τοιαύτην ἐργασίαν. Χωρὶς δὲ ν' ἀποδεχθῶμεν τὸν ὑπὸ τοῦ Navier, μέλους τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν, ἐκπονηθέντα χονδροειδῆ ὑπολογισμὸν, τῷ 1830, καθ' ὃν δεκατέσσαρες χελιδόνες ἔχουν ἀκριβῶς τὴν αὐτὴν δύναμιν ἑνὸς ἵππου, ὑπολογισμὸν, ὃν πεντήκοντα ἔτη βραδύτερον ἀνήρεσεν ὁ ἀντίλογός του, ἀντιλέξας τὸ περίφημον πόρισμα «διατί τότε οἱ ἀμαξηλάται δὲν ἀντικαθίστων τοὺς ἵππους των δια τῶν χελιδόνων» δέον ν' ἀναγνωρίσωμεν ὅτι ἐὰν τὰ πτηνὰ δὲν εἶναι οὔτε ἀναλόγως τοῦ βάρους των ἰσχυρότερα ἡμῶν, ὡς ἐνόμισάν τινες ἐνίοτε εἶναι ὅμως ἀναντιρρήτως ἀνώτερα ἡμῶν ἐν τῷ ἀέρι, καθόσον ἡ μυϊκὴ αὐτῶν δύναμις συγκεντροῦται εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν πτερύγων· τὸ προωστικὸν αὐτῶν ὄργανον κατεσκεύασται ἐκ θαυμασίας οὐσίας, τοῦ πτίλου (πτεροῦ), ἐλαφρᾶς ὅσον καὶ στερεᾶς, ὡς θὰ ἐπεθύμει πᾶς τις, τὸ σύνολον αὐτῶν διεμορφώθη, οὕτως ὥστε νὰ παρουσιάζῃ τὸν ἐλάχιστον τῆς ἀντιστάσεως χῶρον ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ, καὶ τοῖς ἐδόθη ἐπὶ πλέον τὸ ράμφος ὡς μέσον εὐκολωτέρας διεισδύσεως εἰς τὸ κενόν.

Τουντεῦθεν ὁ ἄνθρωπος προέβη εἰς κατασκευὴν μηχανικῶν ἐπιπέδων, ἤτοι σχεδίας, δι' ἧς πλήττων τὸν ἀέρα, νὰ πλέῃ ἐν αὐτῷ, προσδώσας αὐτῇ τὸ ὄνομα ὀ ρ θ ό π τ ε ρ ο ς, ὡς πληττούσης διὰ πτερύγων τὸν ἀέρα καθέτως. Ἐπειδὴ ὅμως κατόπιν εἶδον, ὅτι τὸ πτηνὸν δὲν πλήττει τὸν ἀέρα καθέτως, ἀλλ' ὅτι κλίνει διὰ νὰ πλήξῃ αὐτὸν καὶ περαμορφοῦται μετὰ τὴν πλῆξιν, μετεβάπτισαν τὴν σχεδίαν εἰς ὀ ρ ν ι θ ό π τ ε ρ ο ν, θέλοντες νὰ δηλώσωσι διὰ τούτου τὸν τρόπον τῆς ἀπομιμήσεως τοῦ προωστῆρος τῶν πτηνῶν.

Δύναταί τις ἤδη νὰ ἐλπίσῃ, ὅτι θὰ προκύψῃ πρακτικὴ λύσις τοῦ προβλήματος τοῦ βαρυτέρου τοῦ ἀέρος ἀεροστάτου διὰ τοῦ νέου τούτου μέσου; Δὲν δυνάμεθα βεβαίως ἀπὸ τοῦδε ἀρνητικῶς διαρρήδην ν' ἀποφανθῶμεν, ἀλλὰ δυνάμεθα ἐν τούτοις νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι δυσχέρειαι πολλαὶ καταπνίγουσι τὸ ζήτημα, ἡ δὲ κυριωτέρα εἶναι. ὅτι ἐνῶ αἱ πτέρυγες κινοῦνται ἐναλλὰξ μὲ χρονικήν τινα στάσιν εἰς ἑκάστην ἄνοδον ἢ κάθοδον αὐτῶν, οἱ κινητῆρες τοῦ μηχανικοῦ ἀεροπλάνου περιστρέφονται ἐναλλὰξ ἄνευ διακοπῆς καὶ οὐχὶ διαδοχικῶς, μὲ στάσεις, ὡς οἱ μῦς τῶν πτηνῶν. Ἕπεται ἐκ τούτου, ὅ·ι διὰ νὰ μεταβάλῃ τις τὴν διαρκῆ περιστροφικὴν κίνησιν, τὴν «μηχανικὴν ἀνθρωπίνην» ἐφεύρεσιν εἰς «ἐναλλακτικὴν κίνησιν τούτέστι κατὰ τὸν «ζωϊκὸν μηχανικὸν τρόπον», ἐπέρχεται ἡ μωροτέρα σύγχυσις ἐν τῇ ἐργασίᾳ μετὰ διωστήρων, αὐλάκων, ἐντρίψεων καὶ πελωρίων σιδηρῶν τεμαχίων, τὰ ὁποῖα δέον νὰ σταματᾷ τις ἀκαριαίως ἐν τῇ κινήσει των, ἵνα τὰ διευθετήσῃ εἶτα πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν, ἐντελῶς ἐναντίαν· καὶ ἐὰν τὸ μηχάνημα δὲν κατασρταφῇ οὕτως ἀφ'ἑαυτοῦ διὰ τῆς πάλης καὶ τῶν συγκρούσεων, ἃς κατ' ἀνάγκην γεννᾷ, ἐπιφορτίζεται ἀφ ἑτέρου διὰ τόσον δυσχεροῦς ἐργασίας, οὕτως ὥστε δαπανᾷ ἅπασαν αὐτοῦ τὴν ἐνέργειαν διὰ τὴν κίνησιν τοῦ μηχανισμοῦ του καὶ δὲν τῷ ἀπομένει ἢ μέρος αὐτῆς πρὸς κατανίκησιν τῆς βαρύτητος.

Προσπάθεια καταβάλλεται, ὅπως τὸν περιστροφικὸν τοῦτον κινητῆρα μεταβάλλουν εἰς περιστροφικὸν προωστῆρα, ὅστις νὰ ἐνεργῇ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐν τῷ ἀέρι, ἐν εἴδει «στρεφομένης πτέρυγος», μετακληθείσης ἕ λ ι κ ο ς.

Ἐξήγησα τὸν ἕλικα τοῦτον εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ πηδαλιουχουμένου ἀεροστάτου, παρομοιώσας αὐτὸν πρὸς πτερύγιον «ἀνεμομύλου». Εἶναι φυσικώτατον νὰ συμπεράνῃ τις, ὅτι δύναται ὁριζοντίως κεκλιμένον νὰ τῷ προσθέσῃ τις ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω μηχάνημά τι.

Ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ ἐδῶ αἱ δυσχέρειαι προβάλλονται, καθ' ὅσον ἐν πρώτοις, ἐὰν τοποθετήσῃ τις ἕνα μόνον ἕλικα ἄνωθι τοῦ σκαφιδίου, ὅπερ δέον ν' ἀνυψώσῃ, ἡ πεῖρα μᾶς λέγει, ὅτι τὸ σκαφίδιον θ' ἀρχίσῃ νὰ στρέφεται ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀντιθέτως τῷ ἕλικι, χωρὶς ἄλλως τε ἡ ἀνύψωσις ἐκ τῆς γῆς νὰ γένηται. Οὐδὲν ἄλλο πράττει τις οὕτως ἐνεργῶν ἢ νὰ τίθησιν εἰς κίνησιν μίαν βέμβικα (σβοῦραν).

Ἀνάγκη καθίσταται νὰ θέσῃ τις ἄνωθι τοῦ σκαφιδίου δύο ὁμοίους ἕλικας, στρεφομένους μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος καὶ ἀντιθέτως, οὕτως ὥστε, ἐὰν μὲν ὁ εἷς τούτων τείνῃ νὰ χορεύσῃ τὸ σκαφίδιον δεξιόθεν, ὁ ἄλλος νὰ τείνῃ νὰ τὸ χορεύσῃ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀξίας ἀριστερόθεν.

Καὶ ἐπειδὴ οἱ δύο οὗτοι τῆς διατροφῆς ἕλικες δέον νὰ δύνανται νὰ στρέφονται βραδέως, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ἔχωσι πολὺ μεγάλην διάμετρον, ἃς εἴπομεν καλείτερον πολὺ μέγα βάρος, ἐξ οὗ κατ' ἀνάγκην καὶ ἅπαντα τὰ ἐργαλεῖα καὶ ἐξαρτήματα μέχρι τοῦ σημείου νὰ καρφώσωσι τὸ ἀερόπλανον ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸ μόνον ἑλικόπτερον, ὅπερ ἀνυψώθη μέχρι σήμερον ἀφ' ἑαυτοῦ μεθ' ἑνὸς ἐπιβάτου εἶναι τῶν κ.κ. Breguet καὶ Richet, κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1907, ὅπερ εἶχε διάμετρον 16 μέτρων.

Οἱ δύο ὁριζόντιοι ἕλικες τοῦ ἑλικοπτέρου τούτου μόνον τὴν κάθετον ὑποστήριξιν τῷ παρεῖχον. Ἵνα δύναται δὲ νὰ διευθύνεται, ἔδει ἢ νὰ προστίθεται καὶ τρίτος ἕλιξ, κάθετος, διὰ νὰ ὠθῇ αὐτὸ πρὸς τὰ πρόσω, ἢ νὰ παρεκλίνωσι ποικιλοτρόπως τοὺς ἕλικας τῆς ὑποστηρίξεως.

Καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ἡ σύγχυσις αἴρεται ἀπελπιστικῶς, οὕτως ὥστε τὸ μηχάνημα καθηστάμενον ἔτι βαρύτερον, βυθίζεται περισσότερον ἐν τῷ ἐδάφει. Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, προσγίνεται σειρὰ διαδοχικὴ αἰωρητικῶν κινήσεων ἐντελῶς ἀνησύχων.

Οὕτω τὸ ἑλικόπτερον μὴ ἔχον οὐδεμίαν στηρικτικὴν δύναμιν, ἀφ'ἑαυτοῦ, ἡ στάσις τοῦ κινητῆρος ἤθελε προκαλέσει τὴν πτῶσιν τοῦ μηχανήματος. διὰ τῆς ταχυτέρας ὁδοῦ, ἐντελῶς καθέτως! Ἡ δ' ἐπιφάνεια τῶν διὰ τὴν στάσιν προωρισμένων εἰδικῶν ἑλίκων θὰ ἠδυνάτει ἐντελῶς νὰ προβάλῃ τῷ ἀέρι ἐπαρκῆ ἀντίστασιν, ὅπως παραλύσῃ τὴν ἐπιταχυνομένην κάθοδον τοῦ ἀεροπλάνου πρὸς τὴν γῆν.

Μανιώδεις τινες ἐφευρέται προέτειναν εἰς τὸν μηχανικὸν τοῦτον κυκεῶνα τὴν προσθήκην ἀλεξιπτώτου!

* * *

Ἡ ἀπομίμησις τῆς φυσικῆς πτήσεως πρὸς εὐχερεστέραν λύσιν τοῦ προβλήματος τῆς ἐναερίου ναυσιπλοΐας διὰ μέσου ἐναλλακτικῶν ἢ περιστροφικῶν πτερύγων δὲν ἐφάνη ἐπίσης ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ εὔνους καὶ ἂν δὲν κατωρθώθη ἔτι ἡ πιστὴ ἀπομίμησις τῆς φυσικῆς πτήσεως, τοὐλάχιστον ἐδόθη ἡμῖν ἀφορμὴ σοβαρᾶς μελέτης ἐκ τούτου

Ἡ πτῆσις τῶν πτηνῶν, διδασκαλικῶς ἀναλυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Marey, δὲν ἐγνώσθη εἰσέτι ἐντελῶς ἐν ὅλαις αὐτῆς ταῖς λεπτομερείαις, μολονότι εἶναι γνωστὸν ἀπολύτως, ὅτι ἅπασαι αἱ βάσεις συνάδουσι κάλλιστα πρὸς τὰς τῆς μηχανικῆς, ἃς ἡ πεῖρα μᾶς ἀπεκάλυψεν. Ἡ δὲ πτῆσις τῶν ἐντόμων διατελεῖ σκοτεινοτέρα. Μεταξὺ δὲ τῆς πτήσεως τῶν πρώτων καὶ τῶν δευτέρων, ἡ διαφορὰ ἔγκειται ἰδίως ἐν τῷ σχήματι τοῦ πτερυγίσματος αὐτῶν.

Παρὰ τῷ ἐντόμῳ, ἡ πτέρυξ πλήττει τὸν ἀέρα τοσοῦτον ταχέως, ὥστε αἱ κινήσεις αὐτοῦ ἐξηγοῦνται διὰ δονήσεων προσομοιαζουσῶν τοῖς θεμελιώδεσι μουσικοῖς σημείοις (νόταις) τῆς μουσικῆς, ἐνῷ πτηνά τινα δὲν ποιοῦσιν ἢ πτερυγισμούς τινας ἐν ἑνὶ δευτερολέπτῳ. Οὐδὲν ἐκτὸς τούτου δὲν ἐξουσιοδοτεῖ ἡμᾶς νὰ εἴπωμεν, ὅτι πάντα τὰ ἱπτάμενα ὄντα δὲν πλήττουσι τὸν ἀέρα μετὰ ταχύτητος ἐπαισθητῶς ἴσης, τῆς ἀνταποκρινομένης πρὸς τὴν καλλιτέραν χρησιμοποίησιν τῆς ἀδρανείας τοῦ ρευστοῦ τούτου. Μακροτάτη καὶ βραδυτάτη πτέρυξ, ὡς καὶ βραχυτάτη καὶ ταχυτάτη πτέρυξ δὲν δύνανται νὰ συγκριθῶσι πρὸς κινητῆρας ἔχοντας κυλίνδρους μακροτάτους καὶ βραχυτάτους, ὧν αἱ κατὰ λεπτὸν στροφαὶ εἰσι λίαν διάφοροι, καὶ ἔνθα ἐν τούτοις ἡ ταχύτης τοῦ ἐμβόλου εἶναι ἀκριβῶς ἡ αὐτή;

Ἡ διὰ πλήξεως πτῆσις λέγεται ἀλληλένδετος πτῆσις. Εἶναι δὲ ἡ παρὰ τοῖς πτηνοῖς συνήθης πτῆσις καὶ ἰδίᾳ τοῖς ἐντόμοις, ὁπόταν μεταφέρονται ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἡ παρὰ τῷ ἐντόμῳ χρησιμοποιουμένη, ὁπόταν θέλῃ νὰ διαμένῃ ἱπτάμενον ἐπὶ τόπου ἄνωθεν ἄνθους τινὸς ἢ τοῦ κοῦδαλοῦ, ὅστις ἵσταται ὡς Ἅγιον Πνεῦμα ἄνωθι κατόπτρου ἢ τοῦ ἱέρακος ἄνωθι τῆς λείας του.

Ἡ πτῆσις αὕτη ἀπηγορεύθη φυσικῶς τῷ ἀνθρώπῳ καὶ ἂν ἀναφέρω ταύτην ἐνταῦθα, εἶναι διότι δίδωσιν ἡμῖν κεφαλαιώδη ἐξήγησιν, ἤτοι τὴν ὑποχρέωσιν εἰς ἣν ὑπόκειται πᾶν «βαρύτερον τοῦ ἀέρος» εἰς τὸ νὰ πλήττῃ βιαίως τὸν ἀέρα, ἵνα εὑρίσκῃ ἐκεῖ σημεῖον στηρίξεως, τούτέστι νὰ πιέζηται βιαίως, ἵνα ἀναλαμβάνῃ τὴν φοράν, ἥτις ἀπαιτεῖται, ὅπως ἀνυψῶται καὶ στηρίζεται ἐν τῷ ἀέρι.

Τὰ μικρὰ πτηνά, ὁπόταν θέλωσι νὰ πετάξωσι, πηδῶσι βιαίως εἰς τὸν ἀέρα, ἵνα πεσωσιν ἀποτόμως ἐπὶ στρώματος, ὅπερ, μὲ πτέρυγας ἀναπεπταμένας πιέζουσι καὶ λαμβάνουσιν ὡς ἀφετηρίαν, δηλ. στήριγμα ἀπελεύσεως.

Τὰ δὲ ἀνυψούμενα ἐκ τοῦ ὕδατος πτηνὰ ὀρθοῦνται σχεδὸν ἐπὶ ποδὸς διὰ ζωηρᾶς κινήσεως, πλήττουσι κατὰ πρῶτον τὰς πτερυγας ὀλισθαίνοντα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας ὡσεὶ νὰ ἔτρεχον καὶ δέν δύνανται νὰ πετάξωσιν ἢ καθ'ἣν στιγμὴν ἡ ταχύτης αὐ-

τῶν τοῖς προσδώσῃ ἐπαρκὲς σημεῖον στηρίξεως. Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὰ μεγάλα πτηνά, οἷον τοὺς ἀετοὺς καὶ τὰ ὄρνεα, οἷς τὸ βαρὺ σῶμα δὲν ἐπιτρέπει μεγα πήδημα, ἀναγκάζονται, ὅπως ἄρξωνται τῆς πτήσεώς των, εἴτε νὰ ριφθῶσιν ἐν τῷ ἀέρι ἀπό τινος ὕψους βράχου ἢ οἰκοδομῆς, εἴτε νὰ τρέξωσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἔν τινι χρονικῷ διατήματι, ἕως ὅτου ἡ ἀντίδρασις τοῦ ἀέρος ἐπὶ τῶν πτερύγων των ἢ τοιαύτη ὥστε νὰ τοῖς ἐπιτρέψῃ τὴν ἀνύψωσιν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον οἱ κυνηγοὶ φονεύουσι τὰ πτηνὰ ταῦτα μὲ ῥάβδους ἐφ' ὅσον δὲν εὑρίσκουσι τὸν καιρὸν νὰ φύγωσιν ἐκεῖθεν. Κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω, ὡς θ' ἀποδείξωμεν παρακατιόντες, τὸ ἀερόπλανον, μηχανικὸν ἤδη πτηνὸν μὲ πτέρυγας διαρκῶς ἀναπεπταμένας, ὑποχρεοῦται νὰ κυλίεται ταχέως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἵνα ἀναλάβῃ ἐκ τοῦ ἀέρος τὴν ἀντενέργειαν, ἥτις θὰ τὸ ἀποσπάσῃ ἐξ αὐτῆς. Ὥστε οἱ τροχοί, οὓς βλέπομεν ὑπὸ τὰ ἀερόπλανα χρησιμεύουσι διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς ἀνυψώσεως. Ἡ δ' ἐπὶ τόπου πτῆσις, ἡ κάθετος πτῆσις, εἶναι τόσον ἀδύνατος εἰς τὸ ἀερόπλανον, ὡς καὶ εἰς τὸν ἀετόν.

Φ. Π.

ΕΙΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΙΝ
ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ

ΥΠΟ ROULEX

ΔΥΝΑΜΕΘΑ νὰ θεωρήσωμεν, χωρὶς νὰ διαπράξωμεν ἔγκλημα καθοσιώσεως κατὰ τῆς ἐπιστήμης, ὡς ἀναμφισβήτητα γεγονότα, ὅτι αἱ τράπεζαι καὶ ἄλλα ἀντικείμενα κινοῦνται μετὰ ἢ ἄνευ ἀνθρωπίνης ἐπαφῆς, ἐναντίον τοῦ νόμου τῆς βαρύτητος, ὅτι αἱ τράπεζαι ὁμιλοῦσιν, ὅτι πρόσωπά τινα, *διάμεσοι* καλούμενοι, γράφουσιν αὐτοματῶς, τουτέστι χωρὶς νὰ τὸ θέλωσι καὶ δὴ χωρὶς νὰ γνωρίζωσι, πράγματα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐνδιαφέροντα, κοινὰ ἢ καὶ τετριμμένα, ὅτι παρουσίᾳ τῶν διαμέσων τούτων καὶ ὑπὸ συνθήκας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον καθωρισμένας δύνανται νὰ συμβῶσι προσκομίσεις, ὑλοποιήσεις, ἐμφανίσεις ἀνθρωπίνων μελῶν καὶ ὁλοκλήρων σωμάτων, ἅτινα δύνανται νὰ καταστῶσιν ὁρατὰ καὶ ἁπτὰ ὑπὸ τῶν παρόντων ἢ καὶ ν' ἀφήσωσιν ἀποτυπώματα ἐκυτῶν ἐπὶ κόνεως ἢ ἐν παραφίνῃ, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ νὰ φωτογραφηθῶσιν.

Τὰ φαινόμενα ταῦτα, παραγόμενα ὑπὸ συνθήκας ἐναντίας τοῖς φυσικοῖς νομοις, οὓς ἡ ἐπιστήμη πρεσβεύει, ὅτι γινώσκει, ἀποδίδομεν εἰς ἀγνώστους αἰτίας ἢ δυνάμεις.

Αἱ δυνάμεις δὲ αὗται εὑρίσκονται ἐν ἡμῖν ἢ ἐκτὸς ἡμῶν;

Προὐτάθη ἤδη μέγας ἀριθμὸς τοιούτων δυνάμεων, ἀπεδόθησαν δὲ εἰς διαφόρους αἰτίας τὰ ἐν λόγῳ φαινόμενα.

Οἱ καθολικοὶ εἶδον ἢ ἐπίστευσαν, ὅτι εἶδον ἐν προκειμένῳ τὸν διάβολον, ἀλλὰ δὲν ἀπέδειξαν τὸ τοιοῦτον, αὐτοὶ δὲ οὗτοι ἤρξαντο νὰ μὴ τὸν βλέπωσι πλέον, μὴ βεβαιοῦντες τοῦτο, ὡς κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ ἤδη *σιωποῦν*.

Αἱ δὲ ὑποθέσεις τῶν σοφῶν εἰσὶν ἀναρίθμητοι. Ν' ἀναφέρωμεν καὶ συζητήσωμεν πάσας, θὰ ἦτο ἀδύνατον καὶ ἐξ ἄλλου ἀνωφελές, διότι πᾶσαι σχεδὸν ἀναφέρονται εἰς τὰς αὐτὰς ἀρχάς.

Ἡ ὑπόθεσις τῆς *ψυχικῆς δυνάμεως* φαίνεται ἡ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπικρατοῦσα. Ὁ κ. Κροὺξ ἀπεδέξατο τὴν ὑπόθεσιν ταύτην τῷ 1871. Ὁ δὲ κ. Φλαμμαριὼν εἶχε προτείνῃ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ 1865.

Ἐξετάσωμεν, ὁποία ἡ φύσις τῆς ψυχικῆς ταύτης δυνάμεως, τῆς παραγούσης, καθ' ἃ λέγεται, πάντα τὰ πνευματιστικὰ φαινόμενα.

Κατὰ τοὺς ἐφευρέτας αὐτῆς, ἡ δύναμις αὕτη προέρχεται ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Δέν μᾶς λέγουσιν ὅμως, ἐὰν αὕτη ἀπορρέῃ ἐκ τοῦ σώματος ἢ ἐκ τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἔχει σπουδαιότητα διὰ τοὺς σοφούς, ἐφ' ὅσον κατ' αὐτοὺς τό τε σῶμα καὶ ἡ ψυχὴ ἓν ἀποτελοῦσιν.

Τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι ἡ δύναμις αὕτη δὲν εἶναι τι σύνηθες ὑπὸ φυσικὴν ἔποψιν.

Ὁ κ. Λομβρόζος εἶδεν, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν αὐτῆς, ὀγκῶδες ἑρμάριον διευθυνόμενον πρὸς αὐτόν. «Προσωμοίαζε», λέγει εἰς μέγα τι παχύδερμον, ὅπερ διετίθετο νὰ προσβάλῃ ἡμᾶς, ὡσεὶ ὠθούμενον ὑπό τινος». Ὁ δέ τις οὗτος ἦτον ἁπλῆ τις γυνή, ἡ μεσάζουσα Εὐσαπία Παλαδίνου.

Ὁ κ. Φλαμμαρίων διηγεῖται ἡμῖν γεγονὸς ἔτι θαυμασιώτερον. «Κλειδοκύμβαλόν τι βάρους πλέον τῶν 300 χιλιογράμμων ὑπεγείρεται ἐπὶ τῶν δύο ποδῶν καὶ βεβαιούμενον, ὅτι τὸ βάρος αὐτοῦ ποικίλλει. Ἡ δὲ ἐμψυχοῦσα αὕτη δύναμις προσέρχεται ἐκ τῆς γειτνιάσεως ἑνδεκαετοῦς παιδός!»

Καὶ σπεύδει νὰ προσθέσῃ. «Ἀλλὰ δὲν ἐνεργεῖ ἡ ἐνσυνείδητος βούλησις τοῦ παιδός τούτου».

Ὑποπτεύομεν τοῦτο, ἀλλὰ τί εἶνε λοιπόν; Εἶνε ἄγνωστος φυσικὴ δύναμις ἢ ψυχικὴ δύναμις;

Βλέπομεν εἴς τε τὰ γεγονότα ταῦτα καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα ὅμοια, ὧν ἐπὶ τέλους τὸ ἀληθὲς ἀναγνωρίζουσιν οἱ σοφοί, ὅτι ἡ ψυχικὴ δύναμις δὲν φαίνεται προσφερομένη ὡς αἱ ἄλλαι φυσικαὶ δυνάμεις.

Αὗται οὐδέποτε λειτουργοῦσιν ἄνευ ἀπωλείας, ἄνευ μειώσεως, σμικρυνόμεναι ἐφ' ὅσον μεταμορφοῦνται. Πολλοὶ ἄνθρακες ἀπαιτοῦνται πρὸς παραγωγὴν ὀλίγου ἀτμοῦ, ὀλίγου ἀερίου. Πρὸς συντήρησιν δὲ τῆς ζωῆς, ἡ ζωϊκὴ δύναμις ἔχει χρείαν πολλῶν τροφίμων, ὧν τὸ πλεῖστον μεταβάλλεται εἰς ἀδρανῆ ἐκχυλίσματα.

Ἐν τῇ ψυχικῇ ὅμως δυνάμει τὰ πάντα ἔχουσι ἀντιστρόφως. Ἐπιστεύομεν, ὅτι αὕτη ἐξωτερικεύετο κατὰ μικρὰν ποσότητα καὶ παρὰ τοῖς διαφόροις προσώποις κατ' ἀναλογίαν ὅσης ταῦτα κέκτηνται, οὕτως ὥστε οἱ ἰσχυρότεροι καὶ οἱ μᾶλλον εὐεκτοῦντες πλείονα τοιαύτην θὰ ἐξέπεμπον

Οὐδαμῶς. Οὐ μόνον ἡ δύναμις πολλαπλασιάζεται ἐξωτερικευομένη, ἀλλ' ὡς οἱ σοφοὶ αὐτοὶ διακηρύττουσιν, οἱ ἀσθενεῖς, οἱ ὑστερικοὶ καὶ τὰ παιδία εἰσὶν οἱ ἰσχυρότατοι διάμεσοι, οἱ μέγιστοι παραγωγοὶ ψυχικῆς δυνάμεως.

Πόθεν δὲ ἐνδέχεται νὰ ἐξαγάγωσιν αὐτήν; Ὁπόταν παρακδέχονται παρόμοιον θαῦμα, ἔρχονται κατόπιν ν' ἀρνηθῶσιν τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ἄρτων καὶ τῶν ἰχθύων ἐν Ἰουδαίᾳ καὶ τὴν ἐπέμβασιν τῶν ψυχῶν τῶν τεθνεώτων ἐν τῷ πνευματισμῷ!

***

Ἡ ψυχικὴ δύναμις δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὰ περὶ ὧν εἴρηται ἀθλητικὰ ἔργα, ἀλλ' ἐκδηλοῦται ἀπὸ τῆς διανοίας καὶ τῆς βουλήσεως. Ἐὰν δὲν εἶχεν οὕτω, δὲν θὰ ἦτο αὕτη ἀνταξία τῆς ἐπωνυμίας αὐτῆς. Συνομιλεῖ ἐν συμβατικῇ διαλέκτῳ, ἐπιδίδεται εἰς πράξεις ἐπιδεικνυούσας διάνοιαν, βούλησιν καὶ πνεῦμα ἀντιλογίας· διευθύνει τὰ πειράματα, λέγει τί τὸ πρακτέον καὶ πῶς· καὶ τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα ἐπέρχονται προσεπικυροῦντα τὰς ὑποδείξεις ταύτας.

Πῶς τὰ νοητικὰ τοῦ πνευματισμοῦ φαινόμενα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ἡ ψυχικὴ δύναμις εἶνε αἰτία αὐτῶν καὶ πῶς ἡ ψυχικὴ δύναμις παράγει τὰ φαινόμενα ταῦτα;

Οἱ διάμεσοι, λέγει ὁ κ. Φλαμμαριών, οὐδὲν λέγουσιν ἡμῖν μὴ γνωστὸν εἰς τοὺς παρεστῶτας. Αἱ δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Φλαμμαρίωνος γραφεῖσαι ἀστρονομικαὶ σελίδες, ὑπὸ τῶν δικτεινομένων καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ Γαλιλαίου, οὐδὲν ἐδίδαξαν αὐτόν, ὡς λέγει.

«Δὲν ἐδράδυνα νὰ συμπεράνω, ἐξακολουθεῖ, ὅτι αὗται ἦσαν ἠχὼ τοῦ ὅ,τι ἐγίνωσκον καὶ ὅτι ὁ Γαλιλαῖος οὐδὲν συνέβαλεν. Ἐπρόκειτο ὡσεὶ περὶ εἴδους δράματος ἐγρηγορότος. Ἐξ ἄλλου ἡ χεὶρ μου ἵστατο, ὁπότον ἐσκεπτόμην ἄλλα ἀντικείμενα».

«Οὐ μόνον τὰ πνεύματα οὐδὲν ἐκμανθάνουσιν ἡμῖν περὶ τοῦ ἡμετέρου κόσμου, οὐδὲ περὶ τοῦ ἑαυτῶν, ἀλλὰ πάντοτε λέγουσιν ἡμῖν κοινὰ πράγματα, αὐτόχρημα ἀγοραῖαν ἢ ἀπρεπῆ ἢ καὶ ἀσεμνα.»

«Πρόκειται λοιπὸν βεβαίως περὶ ἀγνώστου δυνάμεως, προερχομένης ἀπὸ τῶν παρόντων καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τοῦ διαμέσου».

Ἡ δύναμις αὕτη προέρχεται ἀφ' ἡμῶν, ἐπιμένει λέγων ὁ κ. Φλαμμαριὼν καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τοῦ διαμέσου.

Ἰδοὺ δύναμις μὴ ἔχουσα σχεδὸν ἀναλογίαν πρὸς τὴν ἀφ' ἧς ἕλκει τὴν καταγωγὴν αὐτῆς.

Καὶ ἐὰν τότε εἴπητε· «Δὲν ὑπάρχουσι πνεύματα», σφοδρότατοι κρότοι διαμαρτυρίας κτυποῦνται ὑπὸ τῆς τραπέζης. Ὁ κ. Φλαμμαρίων λέγει τοῦτο εἰς τὴν ἑπομένην σελίδα.

Ὡς θετικὴν ἀπόδειξιν τῆς διαμεσικῆς καταγωγῆς τῆς ὑποτιθεμένης ψυχικῆς δυνάμεως παρουσιάζουσιν ἡμῖν τὸ γεγενός, ὅτι ἡ διάσημος Εὐσαπία Παλαδίνου, ὁπόταν ἀγγέλλῃ τὴν παραγωγὴν φαινομένου τινός, ποιεῖ σημεῖον καὶ ἀμέσως ἡ ἐνέργεια ἐγένετο. Ποιεῖ ἐπὶ παραδείγματι τὸ σημεῖον τῆς στροφῆς κλειδὸς καὶ ἡ θύρα ἀνοίγεται ἢ κλείεται, ποιεῖ τὸ σημεῖον τῆς στροφῆς διωστῆρος καὶ μουσικὴ πυξὶς ἄρχεται παικνίζουσα. Τὸ σημεῖον καὶ ἡ ἐνέργειά εἰσιν ἐνδελεχεῖς, ἄρα πηγάζουσιν ἀπ' ἀλλήλων.

Φανερόν, ὅτι οἱ σοφοὶ δὲν εἶναι ἀπαιτητικοὶ ὡς πρὸς τὰς ἀποδείξεις καὶ ὅτι οἱ νόμοι τῆς αἰτιολογίας δὲν ἀπασχολοῦσι σχεδὸν αὐτούς.

Post hoc, propter hoc.

Ἐὰν πνευματιστής τις παρουσίαζεν ἐπιχείρημα ἐπίσης ἑδραῖον, οἱ σοφοί, ἐλλείψει δὲ τούτων οἱ ἀμαθεῖς δὲν θὰ παρέλειπον νὰ ἀπαντήσωσιν: « Ἀρχηγός τις ὀρχήστρας ποιεῖ σημεῖον καὶ ἡ μουσικὴ ἀμέσως ἀκούεται, ἄρα οὗτος κρούει πάντα τὰ ὄργανα!»

Ἐπικαλοῦνται ἄλλο γεγονὸς πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι ἡ ψυχικὴ δύναμις προέρχεται ἀπὸ τῶν παρεστώτων καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ τῶν διαμέσων καὶ ὅτι ἡ προέλευσις αὕτη εἶνε ἡ πρώτη αἰτία τῶν πνευματιστικῶν καλουμένων φαινομένων, ἅτινα δέον, κατὰ τοὺς σοφούς, νὰ καλῶνται ψυχικά.

Πολλάκις συμβαίνει, λέγουσι, ὁ διάμεσος αὐτὸς νὰ ζητῇ ὅπως τῷ παράσχωσι δύναμιν· καὶ ἐκ τῆς πείρας εἶνε ἀποδεδειγμένον, ὅτι αἱ πνευματικαὶ ἐκδηλώσεις καταπονοῦσι τοὺς παρεστῶτας καὶ πρὸ πάντων τοὺς διαμέσους, ἄρα κλπ.

Εἶναι δυνατόν,—εἶνε μάλιστα βέβαιον—ὅτι δύναμίς τις ἀπορρέει ἀπὸ τοῦ διαμέσου καὶ τῶν παρεστώτων καὶ ὅτι αὕτη ἔχει μέρος ἐνεργείας ἐν τῇ ἀναπτύξει τῶν φαινομένων. Ἀλλ' οὐδὲν ἐν τοῖς προβαλλομένοις γεγονόσιν ἀποδεικνύει, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἀρχικὴ αἰτία τῶν φαινομένων τούτων· δύναται ἁπλῶς νὰ ᾖ αἰτία ὀργάνου.

***

Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν θ'ἀκολουθήσωμεν περαιτέρω τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ ἐρεύνῃ τῆς ψυχικῆς αὐτῶν δυνάμεως, ἐφ' ὅσον μάλιστα τοῦτο εἶνε ἀνωφελές, ἅτε γνωστῆς οὔσης ταύτης τε καὶ τοῦ ἔργου αὐτῆς.

Οἱ ἐπιστήμονες δὲν παύουσι νὰ βροντοφωνῶσιν ἡμῖν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ στηριζώμεθα εἰς ὑποθέσεις. Ἀποκρούουσι δὲ τὴν πνευματιστικὴν θεωρίαν, διότι λέγουσιν, εἶνε ὑποθετική.

Ἐκ τῶν προηγουμένων βλέπομεν, ὅτι οἱ σοφοὶ δὲν ἀποφεύγουσιν αὐτοὶ οὗτοι τὰς ὑποθέσεις· ἡ ψυχικὴ αὐτῶν δύναμις οὐδὲν ἄλλο εἶνε καὶ εἶνε πλέον ὑπόθεσις αὐτόχρημα αὐθαίρετος, ἀναπόδεικτος καὶ διαψευδομένη ὑπὸ τῶν κάλλιον βεβαιωμένων καὶ ἀκριβῶς ὑπ' αὐτῶν τούτων ἀνεγνωρισμένων γεγονότων.

Οἱ πνευματισταί, ἀπ' ἐναντίας, οὐδεμίαν ὑπόθεσιν ἐποιήσαντο.

Ἐβεβαίωσαν παράδοξα γεγονότα. Παρετήρησαν, ὅτι ἡ παράγουσα αὐτὰ ἄγνωστος αἰτία παρεῖχεν ἀποδείξεις διανοίας. Ἦτο λοιπὸν φυσικώτον νὰ ἐρωτήσωσι τὴν διάνοιαν ταύτην τίς ἦτο.

Καὶ αὕτη ἀπήντησεν: «Εἶμαι ἀνθρωπίνη ψυχή. Ὡς ὑμεῖς, ἔζησα, ἠγάπησα. Ὀνομάζομαι Χ. Ἔπραξα τοῦτο, ἐκεῖνο· ἔπαθον τοῦτο, ἐκεῖνο. Ἐπὶ παραδείγματος, μ' ἐδολοφόνησαν καὶ τὸ πτῶμά μου εὑρίσκεται εἰς τὸ δεῖνα μέρος»

Μέχρι τοῦδε οὐδεμία ὑπόθεσις, ἀλλὰ μόνον κατάθεσις, δεομένη ἐπαληθεύσεως.

Ὅλως ἀφελῶς οἱ πνευματισταὶ ἐπίστευσαν ἀκούσαντες· ἀλλὰ δὲν ἔμειναν ἐκεῖ μακαρίως. Ἐξήλεγξαν τὴν κατάθεσιν τῆς ἀοράτου αἰτίας· ἔσκαψαν τὴν γῆν εἰς τὸ ὑποδειχθὲν μέρος καὶ εὗρον τὸ πτῶμα, ὅπερ οὐδαμῶς ἦτο ὑποθετικόν.

Ἡ πρὸς ἐπικοινωνίαν μέθοδος, ἡ ὑπὸ τῆς ψυχῆς τοῦ τεθνεῶντος ὑποδειχθεῖσα καὶ μὴ ἐπινοηθεῖσα ὑπὸ τῶν πνευματιστῶν πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῆς ἀνθρωπίνης ἠλιθιότητος, δὲν ὑπέπεσεν εἰς ὦτα κωφῶν. Ἄλλαι ἀνακοινώσεις ἐπετεύχθησαν διὰ κρότων καὶ ἄλλων μέσων, πάντοτε ὑπὸ τῶν πνευμάτων ὑποδεικνυομένων καὶ ὄχι ὑπὸ τῶν πνευματιστῶν ἐφευρισκομένων.

Καὶ ἰδοὺ πῶς, ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ὑποθέσεως, ἐθεμελιώθησαν ἡ πνευματιστικὴ ἐπιστήμη καὶ θεωρία. Ἰδοὺ πῶς ἐκτήσαντο τὴν ἀπόδειξιν, ὄχι πλέον ἔλλογον ἁπλῶς, ἀλλ' ἐπὶ πλέον, πειραματικὴν τῆς ἐπιβιώσεως τῆς ψυχῆς καὶ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς ψυχῆς ταύτης ὡς ἀρχικῆς αἰτίας τῶν πνευματιστικῶν φαινομένων.

Οἱ ἐπιστήμονες λοιπὸν ἀδεξίως προσῆλθον καταδικάζοντες τὴν πνευματιστικὴν θεωρίαν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα, ὅτι εἶνε ὑποθετικὴ καὶ ὑποκαθιστῶντες τὴν ψυχικὴν αὐτῶν δύναμιν, τὴν ὄντως ὑποθετικὴν καὶ ἀνίκανον νὰ παράσχῃ τὴν ἐξήγησιν τῶν φαινομένων.

Εἶνε βέβαιον, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου πηγάζει δύναμις, τὴν ὁποίαν δυνάμεθα ν' ἀποκαλέσωμεν ψυχικὴν ἢ ἄλλως, διότι ἡ ὀνομασία ὀλίγον σημαίνει· οἱ δὲ πνευματισταὶ ἀείποτε παρεδέξαντο τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς, ἀλλὰ δὲν ἐρεῦρον αὐτήν. Αὕτη εὕρηται σαρῶς διατυπουμένη ἐν πολλοῖς τῶν ἀρχαίων συγγραμμάτων.

Ἀλλ' ἡ δύναμις αὕτη ἢ ῥευστὸν, εἶνε ἡ ὀργανικὴ αἰτία τῶν πνευματιστικῶν φαινομένων· τὸ αὐτοτελὲς αἴτιον εἶνε τὸ πνεῦμα, ὅπερ, ἀφομοιοῦν τὸ ῥευστὸν τοῦτο πρὸς τὸ ἑαυτοῦ περὶ πνευμα καὶ χρησιμοποιοῦν ὡσαύτως κοσμικὴν ὕλην, σχηματίζει σῶμα συνήθως ἀόρατον, ὅπερ ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ παράγει τὰ φυσικὰ καὶ ψυχικὰ φαινόμενα τοῦ πνευματισμοῦ.

Τὸ ῥευστὸν ἢ ψυχικὴ δύναμις εἶνε τὸ ὄργανον, τὸ δὲ πνεῦμα ὁ μουσικός. Ἐκ τῆς συνεργείας τῶν δύο τούτων παραγόντων προκύπτουσι τὰ πνευματιστικὰ φαινόμενα καὶ ὁ ἕτερος τούτων ἄνευ τοῦ ἑτέρου οὐδὲν δύναται. Ἀρκεῖ ἡ γνῶσις τῆς στοιχειώδους ἀριθμητικῆς ἐπὶ τῷ ὅτι εἷς μόνον παράγων δὲν δίδει γινόμενον.

* * *

Εἰς τὰ ἐπιχειρήματα, ἅπερ παρεθέμεθα, οἱ ἐπιστημονισταὶ ἀπαντῶσιν· «Δὲν ἔχομεν τὴν ἐπιστημονικὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐπεμβάσεως τῶν πνευμάτων». Πάντα τὰ παρ' ἡμῶν βεβαιωθέντα φαινόμενα ἐξηγοῦνται ἄριστα διὰ τῆς ψυχικῆς δυνάμεως, διὰ τοῦ ἀσυνειδήτου, τοῦ ὑποσυνειδήτου, τοῦ πολυγώνου, τῆς μεταβιβάσεως τῆς σκέψεως, κλπ. Οὐδὲν τῶν διατεινομένων τούτων πνευμάτων οὐδεμίαν βεβαίαν τῆς ταυτότητος αὐτοῦ ἀπόδειξιν ἐχορήγησεν ἡμῖν».

Εἰς τὴν ἀντίρρησιν ταύτην ἡ ἀπάντησις εἶνε εὐχερής. «Δὲν ἔχετε οὐχ' ἧττον τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ἡ ψυχικὴ δύναμις, τὸ ἀσυνείδητον καὶ τὰ λοιπὰ εἰσι τὰ πραγματικὰ αἴτια τῶν φαινομένων τούτων. Πιστεύω μάλιστα, ὅτι παρέχω ὑμῖν ἀποδείξεις τινὰς περὶ τοῦ ἐναντίου.

Ἐξ ἄλλου, καθ' ὃν τρόπον ἐνεργεῖτε ἐν τοῖς πειράμασιν ὑμῶν δὲν ἐκπλήττομαι, ὅτι δὲν εὑρίσκετε τὸ πειστικὸν γεγονός, ἐὰν μ' ὅλα ταῦτα πράγματι ζητεῖτε αὐτό.

Ἄλλοι ὅμως εὗρον τὴν ἀπόδειξιν ταύτην πλειστάκις καὶ ἐὰν ἤθελον νὰ ἐξονυχίσωσι τὰς ἰδίας ὑμῶν ὁμολογίας καὶ νὰ ὠθήσωσιν ὑμᾶς εἰς τὰ τελευταῖα ὑμῶν χαρακώματα, δὲν θὰ ἦτο δυσχερὲς ν' ἀποδείξωσιν ὑμῖν δύο τινά α') ὅτι αἱ ὑποθέσεις ὑμῶν εἰσὶν αὐτόχρημα ἀνεπαρκεῖς πρὸς ἐξήγησιν τῶν φαινομένων καὶ ὅτι αὗται εἰσὶν ἐξ ἄλλου λίαν πολυάριθμοι καὶ ἀόριστοι, ὥστε νὰ ὦσιν ἀγαθαί· β') ὅτι ἡ πνευματιστικὴ θεωρία, μὴ οὖσα ὑπόθεσις, ἐξηγεῖ ἄριστα, μόνη αὕτη, πάντα τὰ φαινόμενα ὅσα ἂν παρετηρήθησαν.

Ἀποδεχθῶμεν λοιπόν, πρὸς στιγμήν, ὅτι τὸ *πειστικὸν γεγονὸς* δὲν εὑρέθη καὶ ὅτι μόνον εἰς μεγίστας πιθανότητας ἐφθάσαμεν.

Τοῦτο ἐξουσιοδοτεῖ νὰ μείνῃ τις ἐν τῇ ἀμφιβολίᾳ ἢ νὰ ἐξακολουθῇ ἐρευνῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ ν' ἀρνεῖται, ἄνευ ἀποδείξεων, οὐδὲ ἀντιλογιῶν, τὴν ἐπιβίωσιν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν ἐπικοινωνίαν τῶν ζώντων μετὰ τῶν τεθνεώτων.

Δέχομαι καὶ ἀπὸ μακροῦ χρόνου γινώσκω, ὅτι ὁ κ. Φλαμμαριὼν δὲν ἀρνεῖται τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, πολλοῦ γε καὶ δεῖ, ὡς οὐδὲ τὸ δυνατὸν τῶν ἐπικοινωνιῶν. Οὕτω δὲ τὸ ἄρθρον τοῦτο, γραφὲν περὶ τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, οὔτε κατὰ τοῦ βιβλίου αὐτοῦ εἶνε, οὐδὲ κατ' αὐτοῦ τούτου. Ἀλλὰ λέγω ὅτι σπάνιοι εἶνε οἱ σοφοί, οἱ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἑπόμενοι αὐτοῦ.

Οἱ πλεῖστοι προπετῶς διαφωνοῦσιν εἰς τὸ περὶ ψυχῆς ζήτημα, τοσούτῳ δὲ μᾶλλον προπετῶς ἐφ' ὅσον ἥκιστα ἐμελέτησαν αὐτὸ ἐλλόγως καὶ πειραματικῶς.

Καὶ τὸ κοινόν, ἀκοῦον αὐτοὺς τόσῳ μᾶλλον εὐχαρίστως ἐφ' ὅσον εἶνε δογματικώτεροι καὶ ἐπισημότεροι, βυθίζεται ἐν τῷ ὑλισμῷ, σκεπτόμενον μόνον πῶς νὰ κερδαίνῃ χρήματα καὶ ν' ἀπολαύῃ τῆς ζωῆς ὅσον τὸ ἐφικτόν.

Ἐν τούτοις ἔρχεται ὥρα, καθ' ἣν προσφιλές τι ὃν μεταβαίνει ἀπὸ τῆς ζωῆς εἰς τὸν θάνατον. Καὶ ἰδοὺ ὁ ὑλιστής, βεβυθισμένος ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ, ἀπευθύνεται πρὸς τὸν πνευματιστήν θέλων ἐκεῖ ἀμέσως νὰ λάβῃ τὴν ὑλικὴν ἀπόδειξιν, ὡς λέγει, τῆς ἐπιβιώσεως τῆς ψυχῆς· θέλει νὰ ἴδῃ τὸν υἱόν του ἢ τὴν συζυγόν του καὶ οὐχὶ αὔριον, ἀλλὰ σήμερον. Εἶμαι ἀρτοποιός, πωλῶ ἄρτον. Εἴσθε πνευματισταί, ὀφείλετε νὰ μοὶ δείξητε μίαν ψυχήν, ἐκείνην τὴν ὁποίαν θέλω. Θὰ πληρώσω τὸ ἀπαιτούμενον τίμημα. Ἰδού, ποῦ ἄγει ἡμᾶς ἡ ὑλιστικὴ των ἐπιστήμη!

(Κατὰ μετάφρασιν) Μ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ὑπάρχουσι μὲν ἱκανοὶ οἱ γνωρίζοντες τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα αὐτῶν, ὀλίγιστοι ὅμως ἔχουσι τὸ ἠθικὸν σθένος καὶ τὴν αὐταπάρνησιν νὰ ἐκτελῶσι ταῦτα ἐπακριβῶς.

Ἀδ. Κοραῆς

Ἐν πάσῃ συναναστροφῇ δέον ν' ἀρίνωμεν τοὺς ἄλλους νὰ ὁμιλῶσι πρῶτοι καὶ δὴ τοὺς ἀνωτέρους ἡμῶν.

Οὐάδιγκτων.

Μὴ ἐνθυμοῦ τ' ἀλότρια κακά. Γούναντίον δὲ προσποιήθητι ἄγνοιαν αὐτῶν καὶ θέλεις σχηματίσῃ ψυχὴν εὐγενεστάτην.

Βίαντος.

Ἀναντιρρήτως πᾶσαι αἱ ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἐνσκήπτουσαι συμφοραὶ προέρχονται ἐκ τῆς ἀμαθείας.

Ραβῖνος.

Ὁ πράττων ὅ,τι δύναται, δὲν εἶναι ἄξιος μομφῆς διὰ πᾶσαν ἀποτυχίαν.

* * *

Οὐδέποτε ἀπομιμοῦ τὸν ὅμοιόν σου, διότι θὰ ἐκληφθῇς ἢ ὡς σχολαστικὸς ἢ ὡς ὀχληρός.

* * *

Ὁ ἀγνοῶν τί νὰ πράξῃ διὰ τὸν ἑαυτόν του, εἶναι ὁ ἀμαθέστερος τῶν ἀνθρώπων.

* * *

Ὅταν τις ἐπιμένῃ νὰ τὸν ἀκροασθῆτε, εἶναι ὄχι ὅτι σᾶς ἐκτιμᾷ, ἀλλὰ θέλει νὰ σᾶς κάμῃ νὰ ἐκτιμήσητε τὴν καλὴν κρίσιν του.

* * *

ΥΓΙΕΙΣ ΟΦΘΑΛΜΟΙ
ΗΤΟΙ ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΟΡΑΣΕΩΣ

Ἐλάβομεν προσφάτως ἐκδοθὲν ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον περισπούδαστον ἔργον τοῦ παρ' ἡμῖν διαπρεποῦς ὀφθαλμιάτρου καὶ ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ κ. Σπηλ. Χαραμῆ,

ΣΠΗΛ. ΧΑΡΑΜΗΣ

ὅστις ἐννοῶν πάντοτε κοινωφελῶς νὰ χρησιμοποιῇ τὸν καιρόν του καὶ πολυτρόπως τὸ Ἔθνος νὰ ὠφελῇ, ἀνεπλήρωσε καὶ ἤδη ἔλλειψιν αἰσθητήν, ἐκδόσας περὶ Ὑγιεινῆς ἐν γένει τῆς ὁράσεως καὶ τοῦ τρόπου τῆς καλῆς διατηρήσεως αὐτῆς ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας εἰδικὸν ὀφθαλμολογικὸν σύγγραμμα ἐκ 200 σελίδων, θέλων οὕτω νὰ παράσχῃ τοῖς ὁμογενέσει αὐτοῦ ἀπαραιτήτους πολυτίμους γνώσεις τῆς ὑγιεινῆς

Ἡ ὑγιεινὴ τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τῇ μικρᾷ ἡλικίᾳ εἶναι ἡ σωτηρία καὶ διατήρησις τῶν τριῶν τετάρτων τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν, κατὰ τὸν κ. Χαραμῆν καὶ ὀρθῶς, καθόσον ἡ ἀμέλεια τῆς παροχῆς φωτισμοῦ καταλλήλου τοῖς μαθηταῖς ἐν τοῖς σχολείοις, ἡ ἄγνοια πολλῶν γονέων νὰ ἐπιμελῶνται τῶν ὀφθαλμῶν τῶν τέκνων των καὶ ἡ ἔλλειψις ἐγκαίρως καθαριότητος τοῦ τοπικοῦ μέρους ὡς καὶ τοῦ περιβάλλοντος τῶν τέκνων, καθιστῶσιν αὐτὰ ἐν πολλοῖς πλημμελῆ καὶ παθαίνωσιν ἐκ μυωπίας καὶ πολλῶν ἄλλων νόσων.

Χάριν τῶν ἡμετέρων συνδρομητῶν μεταφέρομεν ὧδε ἓν κεφάλαιον περὶ τοῦ Σχολείου, ἐλπίζοντες, ὅτι θέλομεν εὐχαριστήσῃ αὐτούς.

Ἡ Διεύθυνσις.

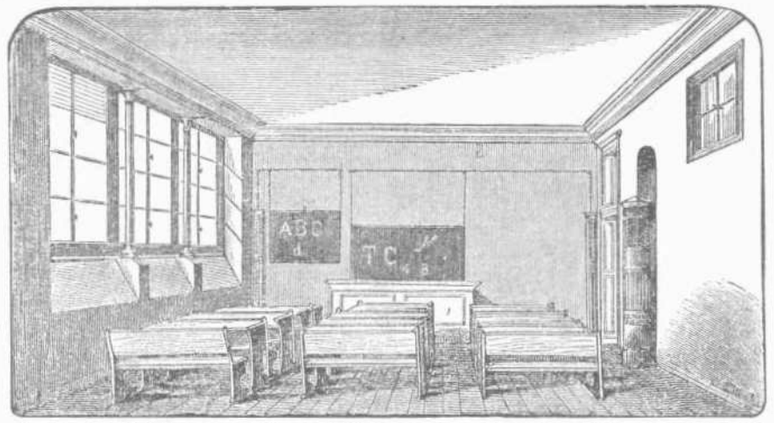

ΕΤΕΡΟΠΛΕΥΡΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΕΞ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΟΙ ΟΦΘΑΛΜΟΙ ΤΩΝ ΤΕΚΝΩΝ ΜΑΣ

ΠΕΡΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ μελέτη ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὅρασιν ἀποβαίνει τὰ μάλα σημαντική, δεδομένου, ὅτι πολλὰ τῶν παιδίων κυριεύονται ὑπὸ ἀλλοιώσεων τῆς ὁράσεως ἀσθενωπικῶν ἢ ἄλλων, ἰδίως δὲ ὑπὸ μυωπίας, ἐκ τῆς ἐν τῷ σχολείῳ ἐργασίας. Εὐνόητον δὲ τοῦτο, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐν τοῖς σχολείοις ἡ ἐργασία, ἡ ἀνάγνωσις δηλαδὴ καὶ ἡ γραφή, γίγνεται ἀπὸ βραχείας ἀποστάσεως, ὅτι δὲ οὕτως ἡ προσαρμογὴ καὶ ἡ σύγκλισις ἐπενεργοῦσι συντόνως καὶ καθ' ὑπερβολήν.

Ἐν τῷ περὶ Μυωπίας κεφαλαίῳ εἴπομεν ὅτι οἱ μύωπες ἐν τοῖς σχολείοις κυρίως δημιουργοῦνται, ἰδίως δὲ ἐκ τοῦ πλημμελοῦς τούτων φωτισμοῦ. Κρίνομεν ὅμως ἐπάνεγκες, ἵνα ἐπαναλάβωμεν ἐνταῦθα ὅ,τι προκειμένου περὶ Μυωπίας εἴπομεν, ὅτι δηλαδὴ μύωπες καθίστανται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ κληρονομικῶς εἰς τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην προδιατεθειμένοι ἐκ τῆς ἰδιαζούσης τοῦ ὀφθαλμοῦ κατασκευῆς, καθ' ἣν ὁ ἐκ τῶν πρόσω πρὸς τὰ ὀπίσω ἄξων τοῦ ὀφθαλμοῦ εἶναι μείζων τοῦ κατὰ φύσιν, τῶν 24 δηλαδὴ ὑποχιλιομέτρων. Παραπέμπομεν ἄλλως τὸν ἀναγνώστην ἐν τῷ κεφαλαίῳ ἐκείνῳ, ἐν ᾧ λεπτομερέστερον ἐξετάζομεν τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ἴδωμεν νῦν τίνας ὅρους δέον νὰ πληροῖ τὸ σχολεῖον, ἵνα μὴ ἀποβῇ ἐπιβλαβὲς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

Καὶ πρῶτον περὶ τοῦ φωτισμοῦ ἔστω ὁ λόγος.

Ο ΔΙΑ ΤΟΥ ΗΛΙΑΚΟΥ ΦΩΤΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Ἐν τῷ περὶ μυωπίας κεφαλαίῳ εἴπομεν ἐπαναλαμβάνομεν δὲ καὶ ἐνταῦθα, ὅτι ἐν ἡμέρᾳ ὁ διὰ τοῦ ἡλιακοῦ φωτὸς φωτισμὸς δέον νὰ ᾖ τοιοῦτος ἐν τοῖς σχολείοις, ὥστε ἕκαστος μαθητὴς νὰ βλέπῃ τὸν οὐρανὸν ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ εἰς ἔκτασιν τοὐλάχιστον 30 ὑφεκατομέτρων· εἶναι δὲ προτιμώτερον τὸ φῶς νὰ ἔρχηται ἀμφοτέρωθεν, ἐκ δεξιῶν δηλαδὴ καὶ ἐξ ἀριστερῶν, ἢ καὶ μόνον ἐξ ἀριστερῶν. Εὐνόητον δ' ὅτι, ἂν τὸ ἄπλετον φῶς τυγχάνῃ ἄριστον ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν, ἡ ἄμεσος ὅμως τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἐπίδρασις καθίσταται ἐπιβλαβής.

Ἐνταῦθα προστίθεμεν τὰ ἑξῆς:

Ὁ φωτισμὸς τῶν τάξεων ἔστω ὡς οἷόν τε δαψιλής, διότι, ἀνεπαρκὴς ὤν, ἀναγκάζει τὸν μαθητὴν νὰ προσεγγίζῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸ βιβλίον ἢ τὸ τετράδιον καὶ νὰ καταβάλλῃ ἀγῶνας προσαρμογῆς καὶ συγκλίσεως.

Φευκτέον ὅμως τὴν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν προέλευσιν τοῦ φωτός, τὴν ἐπαγομένην καταπόνησιν τῶν ὀφθαλμῶν, ὡς ἐκ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἀμέσου ἐπιδράσεως τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων. Φευκτέον ἐπίσης καὶ τὴν ἐκ τῶν κάτω προέλευσιν τοῦ φωτός, ὡς π. χ. ὁπόταν τὰ παράθυρα κατέρχωνται μέχρι τοῦ δαπέδου, ἀποπλέοντα οὕτως ἀμέσως τὰς φωτεινὰς ἀκτῖνας ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω.

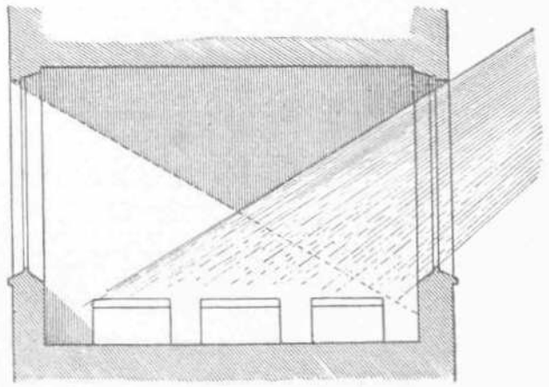

ΑΜΦΟΤΕΡΩΘΕΝ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

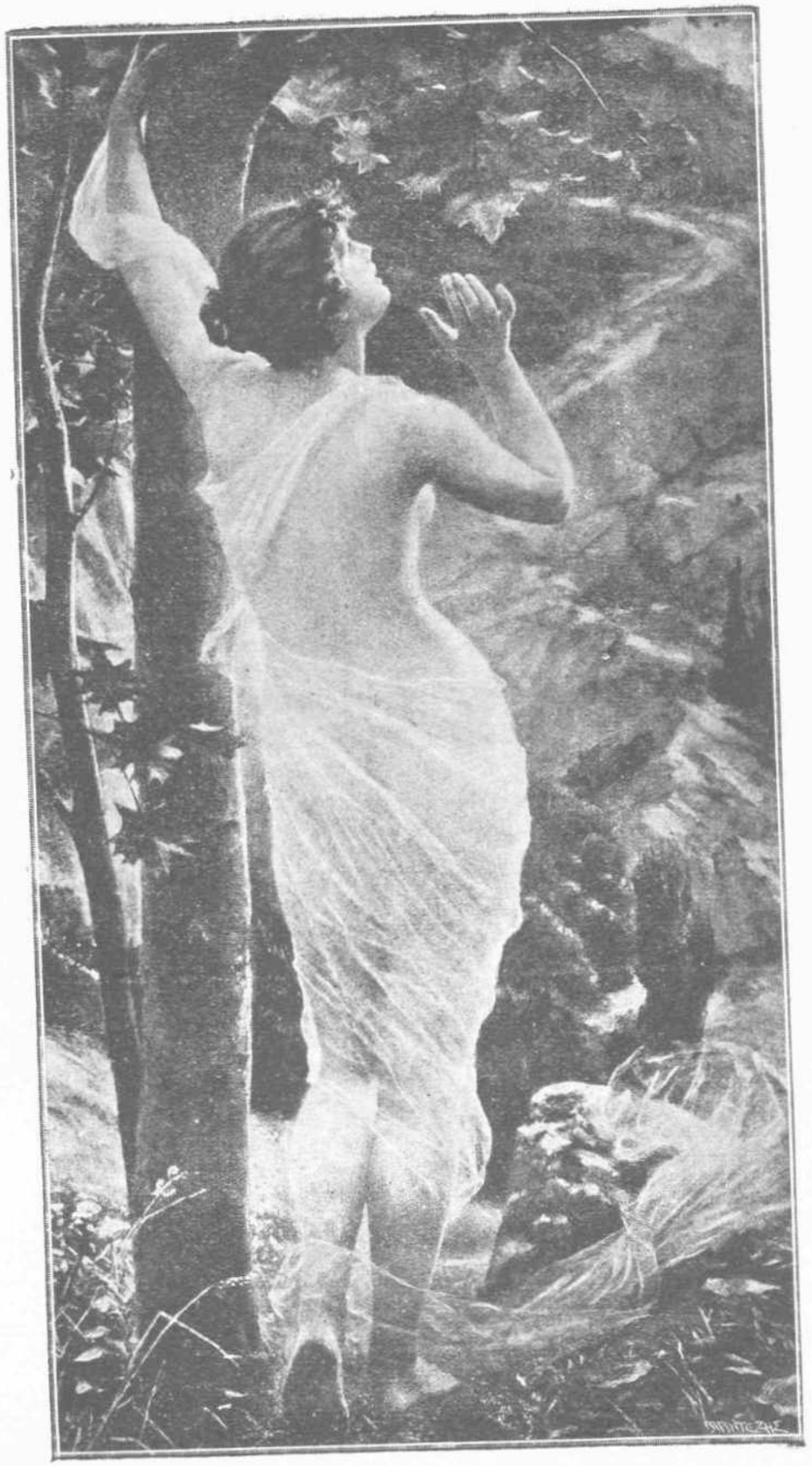

Η ΗΧΩ

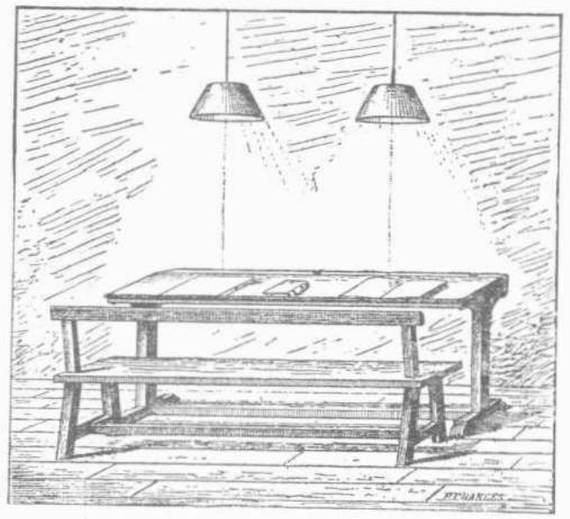

ΠΛΗΜΜΕΛΗΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Δέον ἔτι ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν σχολείων τὸ φῶς τῆς ἡμέρας νὰ διαχέηται ὁμοιομόρφως ἐν ἁπάσῃ τῇ τάξει, ἵνα οὕτω καὶ ὁ εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης μαθητὴς δέχηται φῶς ὅσον καὶ ὁ ἐγγὺς τοῖς παραθύροις καθήμενος.

Εἴπομεν, ὅτι εἶναι προτιμώτερον τὸ φῶς νὰ προέρχηται ἐξ ἀριστερῶν ἢ ἀμφοτέρωθεν. Ἐκ τῶν δύο δὲ τούτων τρόπων τοῦ φωτισμοῦ ὁ αἱρετώτερος εἶναι ὁ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς σκιᾶς, ἣν ἤθελε παραγάγει ἡ γράφουσα χεὶρ ἐπὶ φωτισμοῦ ἐκ δεξιῶν, ἀρκεῖ τὸ οὕτως ἐρχόμενον φῶς νὰ ᾖ ἄφθονον καὶ ὁμοιομόρφως νὰ διανέμηται. Τούτου μὴ ὄντος ἐφικτοῦ, προτιμηθήτω ὁ ἀμφοτέρωθεν φωτισμός, οὐχὶ δὲ ὁ διὰ παραθύρων ὄπισθεν τῶν μαθητῶν εὑρισκομένων, ὅπερ θ' ἀπέβαινεν ἐπιβλαβὲς διὰ τὸν διδάσκαλον προσδεχόμενον, τὸ φῶς ἐκ τῶν ἔμπροσθεν.

Προκειμένου ὅμως περὶ ἀμφοτέρωθεν φωτισμοῦ, σημειωτέον ὅτι τὸ ἐξ ἀριστερῶν προερχόμενον φῶς πρέπει νὰ ᾖ ἀφθονώτερον τοῦ ἐκ δεξιῶν, ἵνα οὕτως οἱ ὀφθαλμοὶ μὴ θαμβῶνται ἐκ τῆς συμπτώσεως τῶν δύο φώτων, καὶ ἡ σκιὰ δὲ τῆς ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ γραφούσης χειρὸς ἄγηται πρὸς τὰ δεξιὰ διὰ τοῦ ἐξ ἀριστερῶν προερχομένου φωτός.

Τὸ ἐκ τῶν ἄνω προερχόμενον φῶς εἶναι βεβαίως διαψιλὲς καὶ εὔκολος ἀποβαίνει ἡ ὁμονομερὴς τούτου διανομή. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο δέον τὸ φάτνωμα τῆς αἰθούσης νὰ ᾖ ὑκλοσκεπές, ὅπερ ἀντίκειται εἰς προσήκοντα ἀερισμόν. Ἐὰν ὅμως ἄλλως δὲν εἶναι δυνατὸν ἐπαρκῶς νὰ φωτίζηται ἡ αἴθουσα, προτιμότερος εἶναι ὁ ἐκ τῶν ἄνωθεν φωτισμὸς ἢ ὁ ἀτελὴς τοιοῦτος.

Δεδομένου, ὅτι ὁ ἐξ ἀριστερῶν φωτισμὸς εἶναι ὁ προκριτώτερος ὑπὸ ὑγιεινὴν ἔποψιν διὰ τὴν ὅρασιν, δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἀναλογία μεταξὺ τῆς φωτιζούσης ἐπιφανείας τῶν παραθύρων, τοῦ βάθους καὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς αἰθούσης. Καὶ δὴ ἂν ἡ αἴθουσα εἶνε εὐρεῖα, τὰ δὲ παράθυρα αὐτῆς μὴ ἔχωσιν ἀρκοῦν ὕψος, οἱ εἰς τὸ δεξιὸν αὐτῆς καθήμενοι μαθηταὶ προσδέχονται φῶς ἀνεπαρκές, τοὐναντίον δὲ οἱ καθήμενοι εἰς τὸν ἀριστερόν, τὸ ἐγγὺς τοῖς παραθύροις.

Κατὰ μέσον ὅρον τὸ ὕψος τῶν παραθύρων πρέπει νὰ εἶναι ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ βάθους τῆς αἰθούσης, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀναλογίαν μεταξὺ τῆς φωτιζούσης τῶν παραθύρων ἐπιφανείας καὶ ἐκείνης τῆς αἰθούσης δέον νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν, ἡ ἀπὸ ἑκάστης θέσεως ὁρατὴ ἔκτασις τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ δή, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, ἕκαστος μαθητὴς πρέπει νὰ βλέπῃ τὸν οὐρανὸν ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ εἰς ἔκτασιν 30 τοὐλάχιστον ὑφεκατομέτρων. Πρὸς τοῦτο πρέπει ἡ φωτίζουσα τῶν παραθύρων ἐπιφάνεια νὰ ᾖ ἴση πρὸς τὸ 1/4 τῆς ἐπιφανείας τῆς αἰθούσης· ἐννοεῖται ὅμως ὅτι, ὅσον πλείοτερον προσεγγίζει ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν ἡ φωτίζουσα ἐπιφάνεια πρὸς τὴν τῆς αἰθούσης, τόσῳ τὸ καλλίτερον. Ὁπωσδήποτε τὸ ἀνώτερον τῶν παραθύρων χεῖλος δέον νὰ ᾖ ὡς οἷόν τε ἐγγύτερον τῷ φατνώματι, τὸ δὲ κατώτερον ν' ἀπέχῃ τοῦ δαπέδου ἓν μέτρον καὶ πλέον, ἵνα μή, τῶν παραθύρων ἐκτεινομένων μέχρι τοῦ δαπέδου, προσπίπτῃ τὸ φῶς ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, οὕτω δὲ ὑρίστανται οἱ ὀφθαλμοὶ τὴν ἄμεσον τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων ἐπίδρασιν, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη.

Δύσκολον ὅμως εἶναι νὰ πραγματοποιοῦνται πάντες οἱ ἀνωτέρω ἐκτεθέντες ὅροι ἀκριβῶς, ὡς ἡ ὑγιεινὴ ἐπιτάσσει. Ἡ σχετικὴ ὅμως τούτων πλήρωσις δὲν εἶναι ἀνέφικτος. Ἄλλως δὲ πολλαχῶς εἶναι δυνατὸν νὰ κολασθῶσι τὰ τοῦ φωτισμοῦ μειονεκτήματα ἔν τινι σχολείῳ. Οὕτω π. χ. τὴν ἄμεσον τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων ἐπίδρασιν ἀποφεύγει τις διὰ τῶν καταλλήλων παρκπετασμάτων ἢ διὰ θολερῶν ὑαλοπινάκων ἢ διὰ χρωματισμοῦ, οὐχὶ λίαν ἀνοικτοῦ τῶν τοίχων.

Τέλος σημειωτέον καὶ τὸ ἑξῆς σχετικὸν πρὸς τὸν φωτισμὸν τῶν σχολείων. Τὸ οἰκοδόμημα δέον νὰ μὴ ἀποκλείηται ἀπὸ τοῦ μέρους, ἀφ' οὗ προσδέχεται τὸ φῶς, δι' ἄλλων οἰκοδομῶν. Οὕτω, κατὰ τὸν Javal, αἱ γειτονιάζουσαι τῷ σχολείῳ οἰκίαι δέον ν' ἀπέχωσι τούτου ὅσον τὸ ὕψος αὐτῶν ἢ τὸ διπλάσιον.

Ο ΔΙΑ ΤΕΧΝΗΤΟΥ ΦΩΤΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Ἐν τῷ περὶ φωτὸς καὶ φωτισμοῦ κεφαλαίῳ εἴπομεν τὰ δέοντα περὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τοῦ τεχνητοῦ φωτισμοῦ, παραπέμπομεν δ' ἐκεῖ

τὸν ἀναγνώστην πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεων.

Προστίθεμεν μόνον τὰ ἑπόμενα, ἀφορῶντα εἰδικώτερον εἰς τὰ σχολεῖα, ἢ μᾶλλον εἰς τὰ οἰκοτροφεῖα, εἰς τὰ ἐκπαιδευτήρια, ἐν οἷς διαιτῶνται οἱ μαθηταὶ ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς καὶ μελετῶσιν ἐν κοιναῖς αἰθούσαις ὑπὸ τεχνητὸν φῶς.

Καὶ πρῶτον προβάλλεται τὸ ἑπόμενον ζήτημα:

Τίς ὁ κρείσσων φωτισμὸς διὰ τὰ σχολεῖα; Πᾶς τεχνητὸς φωτισμὸς εἶναι κακός, ἀρκεῖ νὰ τηρῶνται οἱ γενικοὶ περὶ φωτισμοῦ κανόνες, οὓς ἐξέθεμεν ἐν λεπτομερείᾳ ἐν τῷ περὶ φωτὸς κεφαλαίῳ. Πολλοὶ φρονοῦσιν, ὅτι ὁ διὰ φωταερίου φωτισμὸς καταπονεῖ τὴν ὅρασιν τῶν μαθητῶν, ὅτι δὲ διὰ τοῦτο εἶναι καὶ πλημμελής. Οὐδὲν τούτου μᾶλλον πεπλανημένον· δέον ὅμως νὰ γίγνηται ὡς δεῖ ἡ ἐγκατάστασις τῶν λαμπτήρων. Καὶ δὴ ἐκ τῆς πλημμελοῦς τούτων ἐγκαταστάσεως οὐ μόνον ὁ διὰ φωτισμοῦ φωταερίου, ἀλλὰ καὶ ὁ δι' ἠλεκτρικοῦ φωτὸς καὶ ὁ δι' οἰνοπνεύματος καὶ οἱοσδήποτε ἄλλος καθίσταται πλημμελὴς καὶ ἐπιβλαβής.

Ὁποῖά τις λοιπὸν πρέπει νὰ ᾖ ἡ ἐγκατάστασις τῶν λαμπτήρων; Ἐν ταῖς αἰθούσαις τῆς μελέτης, ἐν αἷς πλείονες μαθηταὶ ἀπὸ κοινοῦ συμμελετῶσι, δέον νὰ φωτίζηται ἡ ὅλη αἴθουσα ἢ μόνον ὁ χῶρος, ἐν ᾧ ἐργάζονται οἱ μαθηταί;

Βεβαίως, ἡ ὅλη αἴθουσα πρέπει νὰ φωτίζηται, ἀφθόνως ὅμως δέον νὰ φωτίζηται τὸ μέρος, εἰς ὃ ἕκαστος μαθητὴς ἐργάζεται. Πρὸς τοῦτο δέον ἡ ἑστία, ἀφ' ἧς προέρχεται τὸ φῶς, ὁ λαμπτήρ, τὸ ρύγχος τοῦ φωταερίου κ.τ.λ. νὰ μὴ τοποθετῆται εἰς μακρὰν ἀπὸ τοῦ ἐργαζομένου ἀπόστασιν.

Κάλλιον πρέπει νὰ εὑρίσκηται εἰς ὕψος 30 — 40 ὑφεκατομέτρων περίπου, ν' ἄγηται δὲ τὸ φῶς διὰ τοῦ κατάλληλου τοῦ λαμπτῆρος περιβλήματος (abat-jour) πρὸς τὰ κάτω ἐπὶ τοῦ βιβλίου ἢ τοῦ χάρτου, ἐφ' οὗ γράφει ὁ μαθητής, προσπιζομένων οὕτω τῶν ὀφθαλμῶν ἀπὸ τῆς ἀμέσου ἐπ' αὐτῶν ἐπιδράσεως τῶν φωτεινῶν ἀκτίνων.

Τὸ τοιοῦτον τοῦ φωτισμοῦ σύστημα ἔχει βεβαίως μειονεκτήματά τινα. Οὕτω π.χ. ὁ λαμπτὴρ ἑλκύει θερμότητα ἱκανὴν ἐγγὺς τοῖς ὀφθαλμοῖς.

Τὸ μειονέκτημα ὅμως τοῦτο κολάζεται, προκειμένου περὶ φωταερίου διά τινος τῶν συστημάτων, δι' ὧν τὸ φῶς τοῦ φωταερίου καθίσταται λευκόν, μειοῦται δὲ καὶ ἡ παραγωγὴ τοῦ θερμαντικοῦ.

Ἐρρήθη ἔτι, ὅτι τὸ σύστημα τοῦτο τοῦ φωτισμοῦ εἶναι πλημμελὲς ὡς παρέχον θαμβωτικὴν περίσσειαν λευκοῦ φωτὸς μὴ ἀνελκυσμένου.

Τὸ μειονέκτημα ὅμως τοῦτο, ὅπερ εἶναι πραγματικόν, ὁπόταν δι' ἕκαστον ἄτομον ὑπάρχῃ ἴδιος ἐγγὺς αὐτῷ λαμπτήρ, αἴρεται ἐν ταῖς αἰθούσαις τῆς μελέτης, τοποθετουμένου ἑνὸς λαμπτῆρος ἀριστερόθεν σειρᾶς ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων μαθητῶν. Δυνατὸν ἔτι καὶ πέντε ἢ ἓξ μαθηταὶ νὰ συμμελετῶσιν ὑπὸ ἕνα λαμπτῆρα τοποθετούμενοι κυκλικῶς κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε οὐδεὶς τούτων νὰ προσδέχηται τὸ φῶς ἐκ δεξιῶν.

Ὁ λαμπτὴρ τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτὸς δυνατὸν νὰ τοποθετῆται ὑψηλότερον τοῦ λαμπτῆρος διὰ φωταερίου, ἂν ἐννοεῖται, τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς εἶνε ἐντονώτερον τοῦ διὰ φωταερίου.

Προκειμένου περὶ ἑσπερινῶν μαθημάτων, οὐχὶ δὲ περὶ μελέτης, δέον ἡ αἴθουσα ἐπαρκῶς νὰ φωτίζηται διὰ λαμπτήρων, ἀναρτωμένων ἀπὸ ὕψους 1 ἕως 2 μέτρων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τῶν μαθητῶν, οἵτινες οὕτως ἀπαλλάσσονται τῆς ἀμέσου ἐπιδράσεως τοῦ φωτὸς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Κάλλιον δὲ εἶναι, εἰ δυνατόν, νὰ ἐκπέμπηται δαψιλέστερον τὸ φῶς ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων ἐκείνων, ἅτινα πλειότερον ἀτενίζουσιν οἱ μαθηταί, οἷον ἐπὶ τῶν πινάκων, τῶν ἀτλάντων, κ.τ.λ.

(Ἕπεται τὸ τέλος)

ΣΤΟ ΦΙΛΟ ΜΟΥ Λ... Ξ...

Ναί! τὰ χρυσᾶ μου ὄνειρα, τ' ἀγαπημένα,
ὅ,τ' εἶχε ἡ καρδιά μου μὲ πόθο ἀγαπήσει
τὰ εἴδα ὅλα μιὰ ἡμέρα νεκρωμένα
καὶ ἔννοιωσα τὴ ψυχή μου τὸν κόσμο νὰ μισήσῃ

Ἀληθινά! Δὲν γνώριζα τὴν ὕπαρξί σου
στὰ μάτια σου ἀκόμα δὲν εἶχα διαβασμένα,
δὲν ἔτυχε ποτέ μου νὰ δῶ μὲ 'ςτὴ ψυχή σου
καὶ εἶπα πῶς ὁ κόσμος δὲν εἶνε πιὰ γιὰ μένα.

Μὰ ὅταν πρωτοσμίξανε μὲ τὰ δικά σου
τὰ δακρυσμένα μάτια μου, παρηγοριὰ κρυφή,
φιλία καὶ ἀγάπη εὑρῆκα στὴ καρδιά σου
καὶ μέσα στὴ ψυχή σου τὴν πρώτη μου τροφή.

Ἀθῆναι, 14 III 1908

Μίλτων Βιτάλης

Εἰς μίαν χρυσεσπερίδα εἷς ἐκ τῶν κεκλημένων λέγει εἰς τὴν οἰκοδέσποιναν:

— Παρουσιάσατέ με σᾶς παρακαλῶ σ' ἐκείνη ἐκεῖ τὴν Κυρία.

— Πολὺ εὐχαρίστως, θὰ σᾶς παρουσίαζα, ἀλλὰ αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔχω λησμονήσει τὸ ὄνομά της.

— Τὸ ἐνθυμοῦμαι ἐγώ· λέγεται κυρία Πατατάκη ἐπεῖπεν ἐκεῖνος.

— Ἀ, λαμπρά. Καὶ . . . σεῖς, πῶς λέγεσθε παρακαλῶ;

ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΝΟΝ ΤΟΥ ΛΑ!

(Διήγημα τοῦ Ἄγγλου Glifford Carlisle Osborne)

Δύο ὧραι ἐκτύπησαν· πρέπει νὰ ἐπαναρχίσῃ ἡ φύλαξις τῆς ἀγέλης. Ὁ Τζὼν Ταλπὶν Βάριγκ ἀφυπνισθεὶς κατόπιν δυνατοῦ κτυπήματος μετὰ δυσκολίας ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ, ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φῶς τῆς λυχνίας, τὰ ὑποδήματά του, τὰ ὁποῖα ἔπλεον εἰς τέλμα ὕδατος παρὰ τὴν θύραν. Ἐνῷ δὲ οἱ ἄλλοι φύλακες ἐξύπνουν, μορμυρίζοντες διὰ τὴν πρόωρόν του ἀφύπνισιν αὐτὸς εἰς μάτην προσεπάθη νὰ φορέσῃ εἰς τοὺς πρισμένους πόδας του τὸ σκληρὸν καὶ βρεγμένο δέρμα τῶν ὑποδημάτων του· Τέλος τὸ κατώρθωσεν· Ἐτυλίχθη εἰς τὸν ὑγρὸν μανδύαν του καὶ ἠκολούθησε τὸν φύλακα σύντροφόν του ὑπὸ τὴν καταπίπτουσαν λεπτὴν βροχήν.

Οἱ δύο ἱππεῖς ἐχωρίσθησαν μόλις ἔφθασαν εἰς τὰ βοσκήματα καὶ ἐσήκωσαν τοὺς κουρασμένους φύλακας, διὰ νὰ φυλάξουν καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν σειράν των, τρεῖς ὥρας εἰς τὸ ἄκρον τοῦ πάρκου. Τὰ ἤσυχα ζῶα δὲν εἶχον ἀνάγκην προσοχῆς καὶ φροντίδων. Ὁ Βάριγκ εὗρε τότε καιρὸν νὰ παραδοθῇ εἰς τὰς λυπηρὰς σκέψεις τῆς ἀλλαγῆς τοῦ βίου του καὶ τῆς σημερινῆς του ἐργασίας· ἐνεθυμεῖτο τὴν ἀφιξίν του εἰς τὴν πεδιάδα, πρὸ ἓξ μηνῶν, καὶ τὰς σκληρὰς στιγμὰς ποὺ ἐπέρασε διὰ νὰ μεταβληθῇ καὶ συνηθίσῃ αὐτὸς ὁ λεπτὸς καὶ εὐαίσθητος, ὁ συνειθισμένος εἰς τὴν ἄνετον καὶ μαλθακὴν ζωήν, εἰς τέλειον βουκόλον. Ἀλλὰ μὲ ὅλας αὐτὰς τὰς κακουχίας καὶ στερήσεις δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ τὸ ποθούμενον, τὴν λήθην! Καὶ τώρα ἐννόει ὅτι δὲν ἤρκει οὔτε τὸ ὅτι διέσχισε μίαν ἤπειρον, οὔτε τὸ ὅτι ἤλλαξε ζωήν. Καθ' ἡμέραν ἡ πληγὴ τῆς καρδίας του ἐμεγάλυνε. Ἐκείνη δὲ ἡ γυναῖκά του, ἠσθάνετο ἀρά γε τὴν λύπην τοῦ ἀποχωρισμοῦ;

Καὶ ἀνεμνήσθη τὴν χαρμόσυνην ἡμέραν τῶν ἀρραβώνων κ' ἐνόμιζεν ὅτι ἤκουε τὴν μελῳδίαν ποὺ ἔψαλλεν ἡ μνηστή του, τὴν πρώτην φορὰν ποὺ τὴν εἶδε, μίαν ἑορτήν.

Ἡ ὥραις ποὺ περνῶ μαζύ σου,
εἶνε διαμάντια μιᾶς ἀλύσου...

Καὶ ἐπανεῖδεν εἰς τὰς ἀναμνήσεις του τὰς ἀκολούθους ἡμέρας, την ὁμόνοιάν των, ἥτις καθίστατο πλέον ἐπαισθητὴ ἀπὸ τὸ ἀμοιβαῖον αἴσθημα τῶν συζύγων εἰς τὴν μουσικήν, τὴν ὡραίαν ἡμέραν ποὺ τοὺς ἤνωσεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Τριάδος, τὸ ταξείδιον τῶν γάμων, τὸ ὁποῖον ὡς ἐν ὀνείρῳ διῆλθεν ἐν μέσῳ τοπείων, ὧν ἡ ποίησις ἐνόμιζον, ὅτι δι' αὐτοὺς ἐπλάσθη.

Καὶ ἔπειτα ἡ ἐπάνοδος εἰς τὸ χαριτωμένον σπῆτι τους τὸ μοναχικό, θερμὸ καὶ εὐχάριστο....

Ἔπειτα ἀποτόμως ἓν νέφος ἐσκότισε τὴν εὐτυχίαν των. Ὁ Βάριγκ ἐσκέπτετο μήπως ἔπραξε σφάλμα νὰ τῇ ὁμιλήσῃ τόσον σκληρά. Αὐτὴ ἦτο ὡς ἓν παιδίον καὶ ἠμποροῦσε νὰ τῆς κάμῃ μερικὰς παραχωρήσεις. Ἄλλως τε δὲν εἶχε παντοτε τὸ δίκαιον αὐτός. Ἀλλὰ τί νὰ κάμῃ; Νὰ ἐπανέλθῃ; Νὰ ὁμολογήσῃ τὰ λάθη του; Ποτέ... Ἡ ἀνάμνησις τῆς τελευταίας συναντήσεώς των, ὅπου τῷ εἶχεν εἰπῆ πικρὰς λέξεις, τὸν ἔκαμνε νὰ βράζῃ ἀκόμη. Τὸ ἐσκέπτετο μόνον καὶ τὸ αἷμα ἀνήρχετο εἰς τὴν κεφαλήν του. Ἠπόρει μάλιστα πῶς εἰμπόρεσε νὰ τῇς ὁμιλήσῃ μὲ ψυχραιμίαν.

Τὸ παράδοξον Δελτάριον.

— Αἱ διαθέσεις σας μὲ πείθουν, ὅτι δὲν ἠμποροῦμε νὰ ζήσωμεν μαζύ. Δὲν θὰ λησμονήσω τίποτε δὲν θὰ συγχωρήσω τίποτε. Φεύγω. Ζητήσατε τὸ διαζύγιον, ἐὰν θέλετε. Τρία ἔτη συζυγικῆς ἀποστασίας ἀρκοῦν, νομίζω, διὰ νὰ τὸ ἐπιτύχητε νομίμως.

Αὐτὸ ἦτον ὅλο. Καὶ ἔφυγε χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, ἀφήσας αὐτὴν ὠχρὰν καὶ ἀκλόνητον ἐν μέσῳ τοῦ ὡραίου των δωματίου.

Ἔφυγε κατόπιν ὅσον μακρότερον ἠδυνήθη, παραδεχθεὶς τὴν κτηνώδη αὐτὴν ἐργασίαν, διὰ νὰ λησμονήσῃ τὸ πᾶν ἐκ τῆς παρελθούσης του ζωῆς· Ἐχαμήλωσε τὴν βρεγμένην ἄκραν τοῦ πίλου του καὶ προσεπάθησε νὰ διευθύνῃ ἀλλοῦ τὰς σκέψεις του. Ἔπειτα διελογίσθη, μὲ ἀδιαφορίαν πάντοτε, ἐὰν οἱ διαχειρισταί του ἠσχολοῦντο διὰ τὰ ἀπέραντα κτήματά του· Κατόπιν ἐνεθυμήθη ἓν παράδοξον δελτάριον, τὸ ὁποῖον εἶχε λάβει τὴν προτεραίαν καὶ ἐσκέπτετο πόθεν νὰ προήρχετο καὶ τί ἐσήμαινε. Τὸ εἶχον διευθύνει εἰς τὸν πιστόν του ὑπηρέτην, ὅστις τοῦ τὸ ἔστειλε μέχρι τοῦ ταχυδρομικοῦ σταθμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐχάνετο μακρὰν εἰς το βουνόν·

Ἦτο ἓν δελτάριον σύνηθες, παράδοξον, διότι ἡ ἀλληλογραφία ἀντὶ λέξεων συνίστατο εἰς ὀλίγας νότας εἰς τὸν τόνον τοῦ Λά.

Πολλὰς φορὰς εἶχε ψάλλει αὐτὸν τὸν ἦχον. Τοῦ ἦτο γνωστὸς καὶ ὅμως δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ πόθεν προήρχετο αὐτὸ τὸ ἀπόσπασμα, οὔτε τὸ ὄνομα τοῦ συνθέτου· Καὶ προησθάνετο, ὅτι αὐτὸ τὸ αἴνιγμα εἶχε δι' αὐτὸν μεγάλην ἔννοιαν.

Μεταξὺ τῶν φίλων του εἶχε πολλοὺς μουσικούς. Κάποιος βεβαίως ἐξήλεξε αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς ἀλληλογραφίας. Καὶ ἤρχισε νὰ μορμυρίζῃ τὸν σκοπὸν πορευόμενος ἐν μέσῃ τῆς ἀγέλης.

Ὁ ἄνεμος καὶ ἡ βροχὴ εἶχον παύσῃ. Ἓν διαφανὲς τριανταφυλὶ τόξον ἐκαθητο πέραν εἰς τὸ βουνό· Ὁ Βάριγκ ἐγκατέλειψε τὴν μυστηριώδῃ ὑπόθεσιν τῆς κάρτας καὶ ἤρχισε νὰ τραγουδῇ. Ἡ αὐγὴ ἐπεφάνη· Ἡ δὲ πεδιὰς ἀνέλαμψεν· Οἱ ἄνθρωποι τότε τρέμοντες ἐξῆλθον τῶν οἰκιῶν. Τὰ δὲ ζῶα ἕνα ἕνα ἐτεντώθησαν καὶ ἐσηκώθησαν νὰ βοσκήσουν.

Ὁ Βάριγκ πάντοτε ἐτραγώδει τεμάχια θεάτρου καὶ στροφὲς ἐκκλησιαστικές. Αἰφνηδίως ἐνῷ ἔψαλλε ἐσταμάτησε καὶ ἔκπληκτος ἀνετινάχθη, διότι ἐτραγώδει τὸν ἦχον τῆς κάρτας. Τὴν ἔβγαλεν ἀπὸ τὴν τσέπην τοῦ γελέκου του, ἔγραψεν ὀλίγας λέξεις ὑπὸ τὸ πεντάγραμμον καὶ κάτωθι μίαν ὑπογραφήν. Ὅταν ἐτελείωσε δὲν ἐκρατεῖτο ἀπὸ τὴν χαράν του. Ἐγύρισε τὸ ἄλογό του πρὸς τὰς σκηνὰς καὶ ἔφυγε δρομαίως.

Ὅταν ἔφθασε μετέβη πρὸς συνάντησιν τοῦ πάτρωνος.

— Πρέπει νὰ εἶμαι εἰς τὸ Δάνβερ τὸ ἑσπέρας. Δόσατέ μου γρήγορα τὸ καλὸ ἄλογόν σας.

— Εἶσαι τρελλός, ἀγόρι μου. Εἶνε 120 μίλλια μακρὰν, τῷ ἀπήντησαν.

Ὁ Βάριγκ ἐκτύπησε τὸν πόδα του.

— Ἀλλὰ εἶνε μόλις 60 ἕως τὸ Ἀμπίρ. Ἐκεῖ θὰ πάρω τὸ τραῖνο τῆς μιᾶς Θὰ φθάσω ἐγκαίρως, ἄν μου δώσετε τὸν Στάρ.

Ὁ Κοβερλὸ συνωφρυώθη

— Εὗρες, Τζών, ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ δώσω τὸ ἄλογό μου καὶ ὅτι κανένα ἄλλο δὲν ἠμπορεῖ νὰ σὲ ὑπάγῃ ἐγκαίρως εἰς τὸ Ἀμπίρ. Πρέπει λοιπὸν νὰ ὑποχωρήσῃς. Τί διάβολο, τί σὲ σπρώχνει νὰ φύγῃς τόσω γρήγορα;

Ὁ Βάριγκ ἐσκέφθη ἓν δευτερόλεπτον καὶ ἔπειτα ἤρχισε νὰ ὁμιλῇ μὲ θερμότητα εἰς τὸν πάτρωνά του, καὶ τέλος τοῦ ἔδειξε τὸ δελτάριον.

Ὁ Κοβερλὸ τὸ παρετήρησε μὲ προσοχὴν, ἤλαξεν ἡ μορφή του καὶ ὅταν ἐσήκωσε τοὺς ἐφθαλμούς του πρὸς τὸν Βάριγκ, τοῦ εἶπε μὲ ὕφος ἀνάμικτον σεβασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως.

— Διατί νὰ μὴ μοῦ τὸ δείξῃς ἀμέσως;

Μετ' ὀλίγον ὁ Βάριγκ εἶπε ἕνα βιαστικὸν χαιρετισμὸν εἰς τοὺς συντρόφους του, ἀνέβη ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ ἔφυγε τάχιστα.

Εἰς τὰς ὀκτώ, χάρις εἰς τὸν καλπασμὸν τοῦ Στάρ διέτρεξε 23 χιλιόμετρα. Ἐστάθη ἐπὶ πέντε λεπτά, ἐξηκολούθησεν εἶτα καὶ κατὰ τὰς δέκα παρὰ εἴκοσι ἀπεφάσισε νὰ δώσῃ ἡμισείας ὥρας ἀνάπαυσιν εἰς τὸν γενναῖον αὐτὸν ἵππον.

Μέχρι τοῦ τραίνου ὑπελείποντο 22 χιλιόμετρα, καὶ ἔπρεπε νὰ τὰ διατρέξῃ εἰς τρεῖς ὥρας.

Εἰς τὰς δέκα ὁ Στὰρ ἐνισχυθεὶς μὲ ὀλίγην τροφὴν καὶ ὕδωρ ἐπανήρχιζε τὸν δρόμον του.

Μεσημβρία! Ἐστάθη καὶ ἐξήτασε τὸ εὐγενὲς ζῷον ποὺ τὸν ἔφερε τόσο μακρὰν καὶ τόσο ταχέως. Ἐμεινεν εὐχαριστημένος. Ὁ Στὰρ ἀντεῖχε ἀκόμη ἀσκετά. Ἔμενον ὅμως ἀκόμη δώδεκα μίλια, ἐξ ὧν τὰ πρῶτα ἐπὶ ἀποκρήμνων μερῶν.

Θὰ ἔφθανε ἄραγε ἐγκαίρως;

Ἔρριξεν ἀκόμη ἓν τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τοῦ Στάρ, προσεκολλήθη ἐπὶ τῆς σέλλας καὶ κατέβη δρομαίως τὸ μονοπάτι, τὸ ὁποῖον ὡδήγει εἰς τὸ δάσος.

Μὲ τὸ ἀκατάσχετον κάλπασμα, τὰ πέταλα ἐσπινθιροβόλουν ἐπὶ τοῦ βραχώδους δρόμου, ἐνῷ ὁ ἀναβάτης δυσκόλως ἐκράτει τὴν ἰσορροπίαν.

Ἐπέρασαν οὕτω τὸ δάσος καὶ διέβησαν τὸν πλησίον σταθμόν. Οἱ διαβάται ἔντρομοι καὶ κατάστικτοι ἀπὸ τὴν λάσπην ἐτραβήχθησαν πρὸ τῆς ἀπροόπτου ταύτης ἐμφανίσεως.

Ἐνοχλητικὴ συνάντησις.

Τέλος ἔφθασαν εἰς τὸν πλατὺν δρόμον, ὅστις ἀπεῖχεν ἀκόμη πέντε χιλιόμετρα ἀπὸ τὸ Ἀμπίρ. Ὁ Στὰρ ἐπανεῦρε τὸ στερεὸν βῆμα του καὶ ὁ ἀναβάτης ἀναπνέων μὲ ἄνεσιν ἐσυλογίσθη τώρα μόλις, πόσον δύσκολον πρᾶγμα ἐζήτει ἀπὸ τὸν ἵππον του.

Εἰς μίαν στροφὴν τῆς ὁδοῦ εἶδεν ἕνα ἱππεῖα καὶ ἐνῷ ἑτοιμάζετο νὰ τὸν πρασπεράσῃ, οὗτος αἴφνης ἐστράφη καὶ προτείνων κατὰ τοῦ Βάριγκ τὸ περίστροφόν του, ἐφώναξε:

— Στάσου! Θέλω νὰ σοῦ μιλήσω. Ὁ Βάριγκ, ἐσκέφθη ν' ἀποφύγῃ τὴν πρόσκλησιν, ἀλλ' ὁ ξένος ἐφαίνετο ἀποφασιστικός.

— Θέλετε τὰ χρήματά μου; Πάρτε τα καὶ ἀτήσατέ μου μόνον ὀλίγα, διὰ νὰ πληρώσω τὸ ταξείδιόν μου μέχρι Δανβέρ.

Ὁ ξένος ἐμόρφασεν.

— Εἶνε πρόφασις, ἀλλὰ δὲν πιάνει. Εἶμαι ἀστυνομικός, τῷ προσέθηκε καὶ θὰ ἦμουν εὐτυχής, ἂν ἐμάνθανον ποῦ πηγαίνετε μὲ τὸ ἄλογο τοῦ Κυβερλύ.

— Ὠ! λέγει ὁ Βάριγκ, ἁπλούστατον! Ἐργάζομαι εἰς τοῦ Κοβερλῦ καὶ μοῦ τὸ ἐδάνισε διὰ νὰ προφθάσω τὸ τραῖνον. Ἄφησέ με λοιπὸν νὰ ἐξακολουθήσω τὸν δρόμον μου...

— Αὐτὸ τὸ ψεῦμα δὲν πιάνει περισσότερον τοῦ πρώτου. Γνωρίζω τὸν γέρω Τζόε καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι δὲν θὰ ἐδάνειζε τὸ ἄλογό του οὔτε εἰς τὸν ἀδελφόν του, πόσο μᾶλλον εἰς ἕνα φύλακά του. Ἐμπρὸς θὰ σὲ κρατήσω ἕως ὅτου ἔλθῃ ὁ ἴδιος.

Ὁ Βάριγκ ὠργίσθη σφοδρῶς.

— Ἀκούσατέ με, κύριε ἀστυνόμε, σᾶς λέγω τὴν ἀλήθειαν. Μοῦ ἔδωκε τὸν Στάρ, διότι ἦτο τὸ μόνον ἄλογον, ποῦ ἠμποροῦσε νὰ μὲ φέρῃ ἐγκαίρως εἰς τὸν σταθμόν. Πρέπει νὰ εἶμαι εἰς τὸ Δάνβερ.

— Διατὶ λοιπόν;

Ὁ Βάριγκ ἐσκέφθη τὸ δελτάριόν του. Τὸ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπην του καὶ τὸ ἔδωκε εἰς τὸν ἀστυνομικόν. Ὅταν οὗτος ἔρριψε τὸ βλέμμα του ἐπ' αὐτοῦ. κατεβίβασε τὸ ὅπλον του καὶ μὲ ἔκφρασιν συμπαθείας τῷ εἶπε.

— Καλά, μικρέ μου! Λυποῦμαι, ὅτι σὲ καθυστέρησα. Τώρα ἐξηγοῦνται ὅλα καὶ θὰ σὲ συνοδεύσω μέχρι τοῦ σταθμοῦ, διότι φοβοῦμαι μήπως σοῦ συμβοῦν καὶ ἄλλα δυσάρεστα ἐπεισόδια, διότι ὅλοι γνωρίζουν τὸ ἄλογο αὐτό. Ὁ Βάριγκ εὐχαρις, διότι εἶδε τὴν ἀπροσδόκητον αὐτὴν λύσιν, ἐκέντησε τὸν Στάρ, ἐνῷ ὁ ἀστυνομικὸς ἐκάλπαζε πλησίον του.

Ἀναβάντες ἐπὶ τινος λόφου, εἶδον τὴν πόλιν ἐξέχουσαν μακρὰν περὶ τὸ ἓν χιλιόμετρον. Τὸ τραῖνον ἦτο ἤδη εἰς τὸν σταθμόν. Ἀκόμη ἕνα κέντημα τῶν σπιρουνίων ἔκαμε τὸν Στὰρ νὰ τρέξῃ τόσον, ὥστε ἔμεινεν ὀπίσω ὁ ἀστυνομικὸς, ἂν καὶ ἦτο ἄριστος ἱππεύς.

Ἔμενεν ἀκόμη ἡμισυ χιλιόμετρον... ἓν τέταρτον. Ὁ μαῦρος καπνὸς τῆς μηχανῆς ἤρχιζε νὰ ὑψοῦται εἰς μεγάλας γραμμὰς καὶ αἱ ἅμαξαι μετεκινοῦντο σιγά.

Τότε ὁ Στὰρ ἔδειξε τὴν θαυμαστήν του δύναμιν. Ἡ μάστιξ διὰ πρώτην φορὰν ἔψαυσε τὰ πλευρά του.

Μὲ ταχύτητα κεραυνοῦ ἔτρεχε πρὸς τὴν πόλιν.

Φανταστικὴ ἐπίθεσις

Οἱ συχνάζοντες περιπατηταὶ τοῦ σταθμοῦ ἐστράφησαν ἔκπληκτοι πρὸς τοὺς δύο ἱππεῖς, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο ὡς βόμβαι, ὁπόταν εἰς αὐθάδης ἐφώναξε:

— Αἴ! τὸ πρῶτο ἄλογο εἶνε τοῦ Τζόε· τρέχει σὰν διάβολος. Τὸ ἄλλο δὲν εἰμπορεῖ νὰ τὸ φθάσῃ. Μπά! εἶνε ἕνας ἀστυνόμος. Καταδιώκει ἕνα κλέπτην ἀλόγων. Τώρα νὰ ἰδῇς, παλημάνθρωπε.

Καὶ ἐτράβηξε τὴν καραμπίναν του ἐπὶ τοῦ ὤμου του. ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἐφώναζαν:

— Ἐπάνω τοῦ κλέφτη!

Τὴν στιγμὴν δὲ ποὺ ὁ Βάριγκ ἐπέρνα δρομαίως, κολλημένος εἰς τὸν τράχηλον τοῦ Στὰρ, σφαῖραι ἐπέρασαν πλησίον τῶν ὤτων του, χωρὶς νὰ τὸν ἐγγίσῃ καμμία.

Ὁ ἀστυνόμος ἔτρεξε πρὸς τὸ πλῆθος φωνάζων:

— Σταθῆτε, βλάκες, ἀφῆστε τὸν ἄνθρωπο νὰ πάρῃ τὸ τραῖνον!

Ὅλοι τότε ἐγέλασαν καὶ μὲ συμπάθειαν παρετήρουν τὸν ξένον· Τὸ τραῖνον ἐξεκίνησε καὶ ἐκέρδιζε ταχύτητα εἰς κάθε γύρισμα τῶν τροχῶν του. Ἀλλὰ καὶ ὁ Στὰρ ἐκέρδιζεν εἰς κάθε βηματισμόν.

Ὁ ὄχλος παρὰ τὸν σταθμὸν ἀνησύχει καὶ ἐχειροκτότει ἐνθουσιωδῶς·

— Θὰ φθάσῃ, ἔλεγον.

— Δὲν θὰ φθάσῃ.

— Κερδίζει ἔδαφος!

— Μπράβο, προχωρεῖ!..

— Οὔρα α α α... Στὰρ!

— Ἄχ! δὲν θὰ φθάσῃ, ἐπανελάμβανον.

— Θὰ φθάσῃ! Θὰ φθάσῃ! Οὔρα α α α!...

Ὁ Βάριγκ μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους καὶ

τοὺς ὀδόντας σφιγμένους ἐκάλπαζε μανιωδῶς. Τριάκοντα βήματα ἀκόμη.

Τὸ ἔδαφος ἐγάνετο ὑπὸ τὴν θαυμασίαν δύναμιν τοῦ ἀλόγου. Δέκα βήματα. Πέντε τώρα. Βῆμα πρὸς βῆμα ἐπροχώρει. Σπρώχνει τὸ ἄλογο πρὸς τὸ τραῖνο, ὁ Βάριγκ σκύπτει καὶ ἁρπάζει τὰς κιγκλίδας, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν σέλαν, τὴν ἔσπρωξε καὶ ἐπήδησεν εἰς τὸ ἀνάβαθρον τοῦ τραίνου.

Ἡ σβυσμένη φωνὴ ἑνὸς ἀτελευτήτου «οὐρά» ἔφθασε μέχρις αὐτοῦ.

Ὁ Βάριγκ πολὺ μικρὰν προσοχὴν δώσας εἰς τὰ συγχάρητήρια τῶν ἐπιβατῶν, οἱ ὁποῖοι παρηκολούθησαν ὅλην τὴν σκηνήν, ἡτοιμάσθη ν' ἀναπαυθῇ, ὅταν ἡ χεὶρ τοῦ ἐλεγκτοῦ τὸν ἔψαυσεν ἐπὶ τοῦ ὤμου του.

Καὶ ἡτοιμάσθη νὰ πληρώσῃ, ὅτε ἐρευνήσας εἰς το θυλάκιόν του, ἔβγαλε μόνον ἕνα μαγαιρίδιον καὶ ὀλίγα σπίρτα. Μὲ ἀγωνίαν δὲ ἐνθυμήθη, ὅτι εἶχε ἀφήσει τὸ πορτοφόλι του εἰς τὴν σέλαν τοῦ Στάρ.

Ἐξομολογεῖται τὸ πάθημά του εἰς τὸν σταθμάρχην ἀλλ' αὐτὸς μὲ τὸ σκληρότερον καὶ ἀποφασιστικώτερον ὕφος τῷ εἶπε.

— Θὰ χάσω τὴν θέσιν μου, ἂν σᾶς ἀφήσω νὰ ταξειδεύσετε χωρὶς εἰσιτήριον. Θὰ καταβῆτε εἰς τὸν πρῶτον σταθμόν.

Ὁ Βάριγκ ἦτο ἀπηλπισμένος. Λοιπὸν τὸ παράφορον αὐτὸ τρέξιμον ἀπέβη εἰς μάτην! Τότε ἀπεφάσισε νὰ ἐξομολογηθῇ τὰ πάντα εἰς τὸν ὑπάλληλον. Τῷ ἐψιθύρισεν ὀλίγας λέξεις καὶ κρυφίως τῷ ἔδειξε τὸ δελτάριον.

Ἐκεῖνος τοῦ τὸ ἐπέστρεψε καὶ ἀναστενάζων ἐψιθύρισε:

— Βλέπω ὅτι πρέπει νὰ τὰ διορθώσω ὅλα. Θὰ πληρώσω ἐξ ἰδίων μου τὸ εἰσιτήριόν σας καὶ μοῦ στέλλετε κατόπιν τὰ χρήματα.

Ἀπέσπασε λοιπὸν ἓν εἰσιτήριον, τοῦ τὸ ἔδωκε καὶ χωρὶς νὰ προσέξῃ εἰς τὰς εὐχαριστίας του, ἐξηκολούθησε νὰ συνάζῃ τὰ εἰσιτήρια τῶν ἐπιβατῶν.

Τὸ δελτάριον ἀνοίγει χρηματοκιβώτια

Τὸ συμβὰν αὐτὸ ἐνεθύμισεν εἰς τὸν Βάριγκ ὅτι θὰ συνήντα καὶ ἄλλας τοιαύτας δυσκολίας εἰς τὸ Δανδὲρ καὶ σοβαρῶς ἐσκέπτετο μὲ ποῖον τρόπον θὰ τὰς ἀπέφευγε. Ἐπλησίαζεν ἤδη εἰς τὸν σταθμὸν τὸ τραῖνον. Ὅταν ὁ Βάριγκ ἐσκέφθη, ὅτι τὸ δελτάριόν του ἀναμφιβόλως θὰ ἐξηκολούθει νὰ διαλύῃ ὅλα ἀναμφιβόλως τὰ προσκόμματα.

Ὅταν τὸ τραῖνον ἐστάθη, ἐκτύπησαν τὰ βαρέα σπιρούνια του ἐπὶ τοῦ πλακοστρώτου — Νο 900, 17 ὁδὸς Σιδ, λέγει εἰς τὸν ἁμαξηλάτην, πηδήσας ἐντὸς μιᾶς ἁμάξης

Ὅταν ἡ ἅμαξα ἔφασεν ἐκεῖ, ὁ Βάριγκ ἔτρεξεν εἰς τὴν θύραν πριγκηπικῆς κατοικίας, ἡ: ὁ ὑπερήφανος θυρωρὸς τῷ ἤνοιξε.

— Ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω τὸν κ. Φόστερ, τὸ ὄνομά μου εἶνε Βάριγκ. Δὲν κρατῶ κάρταν. Ἐνοήσας ὁ θυρωρὸς ὅτι ὑπὸ τὸ χνοῦδρον ὑποκάμισον καὶ τὰ λασπωμένα ὑποδήματα ἐκρύπτετο κάποιος τζέντλεμαν, τὸν παρεκάλεσε νὰ περιμένῃ εἰς τὸ σαλόνι.

Ὀλίγαι στιγμὰς κατόπιν εἰσήρχετο ἀληθὴς προσωπικότης χρηματιστοῦ, μὲ τὴν ὄψιν σοβαρὰν καὶ πονηράν.

— Τί δύναμαι νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος, κύριε Βάριγκ.

— Κύριε Φόστερ, εἴθε πρόεδρος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τοῦ Δάνδερ, ἡ ὁποία νομίζω ἐργάζεται μετὰ τῆς δευτέρας Ἐθνικῆς τοῦ Βωστόν.

Ἔχω χρήματα εἰς τὴν δευτέραν καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ πληρώσετε ἓν γραμμάτιον. Τὰ γραμμάτια εἶνε κλειστά, τὸ γνωρίζω, ἀλλὰ καὶ ἀνοικτὰ ἂν ἦσαν, δὲν θὰ εἶχα πάλιν τὸ μέσον ν' ἀποδείξω τὴν ταυτότητά μου.

Ἡ ὄψις τοῦ τραπεζίτου ἐσκληροῦτο ἀνεπαισθήτως· ὁ δὲ Βάριγκ ἐξηκολούθησε:

— Εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ πάτω τὸ ἀνατολικὸν τραῖνον τὴν ἑσπέραν ταύτην. Ἄλλως δὲν θὰ εἰρχόμην μὲ τόσην ἀπρεπῆ τρόπον.

— Μίαν στιγμήν, κ. Βάριγκ. Συγγνώμην, ὅτι σᾶς διακόπτω, ἀλλὰ ἂς μὴ χάνωμεν καιρὸν καὶ σεῖς καὶ ἐγώ. Μοῦ εἶνε ὁλοσχερῶς ἀδύνατον νὰ εὐχαριστήσω τὴν ἐπιθυμίαν σας. Τηλεγραφήσατε εἰς τοὺς τραπεζίτας σας.

— Ἀλλὰ θὰ χάσω μίαν ἡμέραν, καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς προσπαθῶ ν' ἀποφύγω. Εἶναι ἕτοιμος νὰ σᾶς πληρώσω ὅ,τι τόκον λογικὸν ζητήσετε.

— Ἀνωφελὲς νὰ ἐπιμένετε, κύριε Βάριγκ. Τόση βία!

— Ἀλλ' εἶνε ἐπείγουσα ὑπόθεσις Καὶ τῷ διηγήθη τὴν ἱστορίαν τοῦ τραίνου, προσθέτων τὰς περιπετείας του διὰ νὰ προσθάσῃ τὸ τραῖνον.

— Ποῦ εἶνε αὐτὸ τὸ δελτάριον;

Τὸ ἔλαβεν εἰς χεῖρας του, τὸ ἐξήτασε λεπτομερῶς καὶ

— Πόθεν, εἴπατε, εἶνε βγαλμένος οὗτος ὁ σκοπός;

Ἐπὶ τῇ ἀπαντήσει δὲ τοῦ Βάριγκ. ὁ τραπεζίτης ἐξῆλθε καὶ μετ' ὀλίγον ἐπέστρεψε φέρων τετράδιον μουσικῆς. Τὸ ἔθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, εὗρε τὸ τεμάχιον καὶ μὲ προσοχὴν παρέβαλε τὴν φράσιν τοῦ δελταρίου. Στραφεὶς τότε πρὸς τὸν Βάριγκ, εἶπε:

— Θὰ σᾶς δώσω ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε, κ. Βάριγκ. Εἶνε φυσικὰ μία πρᾶξις καθαρῶς προσωπική, ἐναντία εἰς πᾶσαν ἐμπορικὴν μέθοδον, ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ ν' ἀρνηθῶ τὴν αὐτὴν βοήθειαν. Τί ποσὸν ἐπιθυμεῖτε;

— Ἑκατὸν δολλάρια μὲ ἀρκοῦν.

— Κάμετε τραβικτικὴν 150 δολλαρίων. Θὰ σᾶς χρειασθοῦν πάντως. Δὲν πιστεύω νὰ μείνετε μὲ αὐτὴν τὴν ἐνδυμασίαν!

Ὁ Βάριγκ συνεπλήρωσεν ἓν ἔντυπον, τὸ ἔδωκε εἰς τὸν τραπεζίτην καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἔλαβεν ἄλλο, συμπληρωθὲν παρὰ τοῦ κ. Φόστερ.

— Τὸ δίδετε εἰς τὸ Μπρόουν-Παλὰς καὶ θὰ σᾶς πληρώσουν ἀμέσως. Διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, θὰ τηλεφωνήσω κ' ἐγώ. Μὴ μ' εὐχαριστῆτε, εἶμαι εὐτυχής, ὅτι σᾶς ἐβοήθησα καὶ θὰ ἔδιδα εὐχαρίστως τὸ τέταρτον τῶν ὅσων ἔχω, διὰ νὰ ἤμην εἰς τὴν θέσιν σας.

Ἡ φωνή του ἔτρεμε.

— Λοιπὸν καλὸ ταξεῖδι, καλὴν ἐντάμωσιν!

Ὁ Βάριγκ κατῆλθε τὴν κλίμακα, πηδῶν. Καὶ τὸ τελευταῖον ἐμπόδιον ἐξωμαλύνθη.

— Εἰς τὸ τηλεγραφεῖον! Ἐφώναξε πρὸς τὸν ἁμαξηλάτην.

Μετ' ὀλίγα δὲ λεπτὰ αἱ λέξεις αὗται διέτρεχον τὸ σύρμα.

Κάρτα ἐλήφθη. Φθάνω Βωστὸν Παρασκευὴ βράδυ. Ἴδε Ἀγ. Λουκᾶ, στίχον 13. Τζών.

... Ὅταν ἡ ταχεῖα ἁμαξοστοιχία τοῦ Σικάγου ἐνκατέλειψε τὸ Δανδὲρ τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνο, ὁ Τζὼν Ταλπὼ Βάριγκ ξυρισμένος καὶ ἐνδεδυμένος μὲ κοστούμι τῆς μόδας, ἵστατο ἐπὶ τοῦ περιπτέρου τοῦ τελευταίου Πούλμαν - Κάρ, ψιθυρίζων μίαν φράσιν ἀπὸ τὸ ὁρατόριον «Ὁ Μεσσίας». Εἰς τὰς χεῖρας του δὲ ἐκράτει τὸ δελτάριον, ἐνῷ οἱ ὀφθαλμοί του ἀντανάκλων εὐτυχίαν ἀνέκφραστον καὶ ἐτραγῴδει τὰς λέξεις ταύτας:

... Διότι ἓν παιδίον μᾶς ἐγεννήθη
Εἷς υἱὸς μας ἐδωρήθη....

Τὴν στιγμὴν δὲ ταύτην δύω χιλιόμετρα πρὸς ἀνατολάς, νεαρὰ καὶ ὡχρὰ γυνὴ ἐπίεζεν ἐπὶ τῆς καρδίας της ἓν τηλεγράφημα· ἐνώπιόν της δὲ ἦτο ἀνοικτὴ βίβλος Στρέψασα δὲ σιγὰ τὴν κεφαλήν της παρετήρει ἐντοιμιᾶς δροσερᾶς κούνιας καὶ ἐψιθύρισε.

— Ἀγγελοῦδί μου! Θὰ σὲ βαπτίσωμεν Ἰωάννη!

Μετάφρασις **Ἀντιγόνης Πρ.**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΚΕΝΤΡΟΦΥΓΞ ΔΥΝΑΜΙΣ

Κίνησις νομίσματος ἐπὶ κατηφόρου ἐπιπέδου.

Παρατίθεμεν ὧδε καὶ ἕτερον ζήτημα φυσιολογικώτατον, μὴ ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀδρανείας καθοριζόμενον. Λάβετε ὑάλινον κώδωνα λυχνίας, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ὁποίου μόλις προσδώσητε περιστροφικὴν κίνησιν, ρίπτετε καθέτως ἓν νόμισμα, ὅπερ φυσικῶς θὰ ἀρχίσῃ νὰ περιστρέφεται καὶ θὰ ἐξακολουθῇ οὕτως, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ κίνησις· καὶ ἂν μὲν ἐλαττώσητε ταύτην, τὸ νόμισμά σας θ' ἀρχίσῃ καὶ αὐτὸ νὰ κατέρχεται τοῦ κώνου, ἵνα καταπέσῃ· ἐὰν ὅμως τοὐναντίον ἐπιταχυνθῇ ἡ περιστροφικὴ αὕτη κίνησις τοῦ κώδωνος, τὸ νόμισμά σας θ' ἀνέρχεται τὸν κώδωνα.

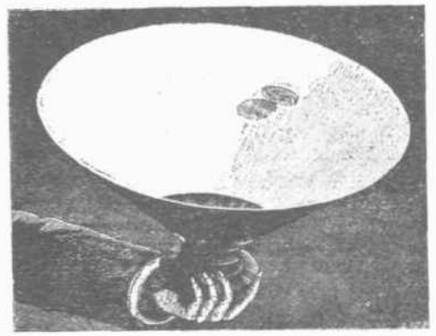

Τί σχέσιν καὶ τὸ πείραμα τοῦτο ἔχει πρὸς τὴν κεντρόφυγα δύναμιν, δι' ἧς οὕτω τὰ πάντα ἡ φυσικὴ θέλει ἀνεξετάστως νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ.

Ἐννοοῦμεν ταύτην ἐπεξηγουμένην εἰς πειράματα ἀκατανόητα, τὰ ὁποῖα ἡ φυσικὴ ἀδυνατεῖ ἔτι νὰ ἐξηγήσῃ, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ τῶν εἰς τὰ ἐν προηγουμένοις φυλλάδιοις τῆς Φύσεως ἐκτεθέντων δὲν ἐννοοῦμεν νὰ σιωπήσωμεν, ἀποδεχόμενοι τὸ μὴ ὀρθόν.

Δὲν φαίνεται ἐνταῦθα ἐνέργεια κεντροφύγου δυνάμεως καὶ ἀντίστασις προστριβῆς, ὡς θέλει νὰ μᾶς εἴπῃ, ἥτις παρασύρει τὸ νόμισμα ὀρθιον ἐντὸς τοῦ κώνου, ἀλλ' ἡ ἐξακολουθητικὴ φορὰ τῆς ὁμοιομόρφου περιστροφικῆς δυνάμεως, ἅπαξ ἐτοποθετήθη ὀρθίως τὸ νόμισμα οὕτω καὶ ἡ πορία του ἐπὶ κατηφόρου καὶ ἀνυφόρου ἐπιπέδου εἶναι τὸ αἴτιον τῆς τοιαύτης κινήσεώς του.

Καὶ φυσικῶς, ἐὰν ἀναζητήσωμεν τὴν ἰσορροπίαν ἐπὶ τοῦ κέντρου τῆς βαρύτητος εἰς ὅλα τὰ σημεῖα, ἔνθα ἐντὸς τοῦ κώνου ἰσορροπεῖ κινούμενον τὸ νόμισμα, οὐδεμία αἰτία κεντροφύγου δυνάμεως θέλει ἀποδειχθῇ.

Τὸ προκείμενον πρόβλημα εἶναι καθαρῶς ζήτημα ἰσορροπίας τοῦ κέντρου τῆς βαρύτητος, (δυνάμεως) ὡς τόσα ἄλλα, τὰ ὁποῖα διεπραγματεύθημεν ἐν στασιμότητι.

Φ. Π.

ΩΦΕΛΙΜΟΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Βύσσινον γλυκὸν

Λαμβάνομεν 1 ὀκᾶν ἀκαθάριστον βύσσινον καὶ 1 ὀκᾶν ζάχαριν κοπανισμένην. Καθαρίζομεν τὸ βύσσινον ἀφαιροῦντες τὰ κουκούτσια καὶ βάζομεν, ἕνα στρῶμα βύσσινον, ἕνα ζάχαριν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς εἰς τὸ καζανάκι τοῦ γλυκοῦ.

Πλύνομεν μὲ 50 ἕως 10π. δρ. νερὸν τὰ κουκούτσια καὶ τὸ προσθέτομεν τὸ νερὸ αὐτὸ εἰς τὴν κατσαρόλαν. Μερικὰ δὲ ἀπὸ αὐτὰ τὰ κοπανίζομεν καὶ τὰ δένομεν εἰς ἕνα τσολπάνι καὶ τὰ βάζομεν μαζὺ μὲ τὸ γλυκόν, διὰ νὰ πάρῃ καλὸν ἄρωμα.

Χρειάζεται πολὺ δυνατὴ φωτιὰ εἰς τὰς ἀρχάς. Μόλις ἀρχίσῃ καὶ δένει, πρέπει νὰ ὀλιγοστεύσῃ ἡ φωτιά.

Παγωτὸν κρέμα σοκολάτα

Ξύνομεν μὲ τρίφτην ἐπάνω εἰς ἓν σκέπασμα κατσαρόλας, 50 δρ. σοκολάταν ἢ κακάου. Βάζομεν δὲ τὸ καπάκι κοντὰ εἰς τὴν φωτιὰν νὰ λειώσῃ. Δουλεύομεν εἰς ἓν ἄλλο μέρος 150 δράμ. ζάχαριν μὲ 8 κροκάδια αὐγῶν, προσθέτομεν τὴν σοκολάταν, ὅλα δὲ μαζὺ τὰ κτυποῦμεν ἐπ' ἀρκετὸν καὶ δουλεύοντες, προσθέτομεν 1 ὀκᾶν γάλα γελαδινόν.

Κτυπῶμεν τὸ ὅλον μὲ σύρμα ἐπ' ἀρκετὸν καὶ βάζομεν τὴν κρέμαν νὰ βράσῃ. Μετὰ δὲ ταῦτα τὴν βάζομεν εἰς τὴν παγωτιέραν νὰ παγώσῃ.

Ντομάτες μὲ γαρνιτοῦρα πιλαφιοῦ.

Λαμβάνομεν 10 ἕως 12 πολὺ μικρὲς ντομάτες, τὰς τρυποῦμεν πολὺ μὲ ἕνα πιρούνιον, προσθέτομεν ἅλας, πιπέρι πολὺ ὀλίγον καθὼς καὶ ζάχαριν ψιλοκομένην. Στύβομεν ντομάταν, βάζομεν καὶ βούτυρον καὶ ταῖς στέλλομεν εἰς τὸν φοῦρνον.

Ἑτοιμάζομεν ἕνα καλὸν ἄσπρο πιλάφι καὶ τὰς σερβίρομεν ὁλόγειρα.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΕΚΑΣΤΟΤΕ

Ὁ λουτὴρ καὶ ἡ ὡραιότης.

Μετὰ τὸ λουτρὸν οὐδὲν ὑγιεινότερον καὶ συντελέστερον διὰ τὴν ὡραιότητα τῆς γυναικὸς ὅσον νὰ κάμῃ καλὸν περίπατον ἐν ἀνοικτῷ καὶ καθαρῷ ἀέρι, ἐν μεγάλῳ κήπῳ ἢ παρὰ τὴν ἀκτήν, ἰδίᾳ αἱ κατοικοῦσαι τὰς πόλεις γυναῖκες.

Καὶ ἐὰν δὲν δύνανται πεζῇ τότε δύνανται νὰ ἐκτελέσῃ τὸν περίπατόν της ἐφ' ἁμάξης ἢ ἄλλως καὶ μετὰ τοῦτο ἓν καλὸν ἐλαφρὸν πρόγευμα ἢ γεῦμα ὠφελεῖ πολύ. Θὰ ἐπανέλθῃ δὲ πολὺ δροσερωτέρα αὕτη μετὰ τὸν περίπατον εἰς τὴν οἰκίαν της, πολὺ ὡραιοτέρα, χαρίεσσα καὶ εὐχαριστημένη, μὲ ὕφος δὲ λαμπρόν, καρδίαν εὔθυμον καὶ ζωηράν, βλέμμα λαμπερὸν καὶ αἷμα καθαρώτερον καὶ μᾶλλον ἰσορροποῦν.

Ὁ ἰατρός σας

ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΤΙΚΑ

Πῶς ὁμιλοῦν τα πνεύματα περὶ τῆς Σελήνης

Ἡ συνεδρίασις ἐγένετο ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ὁμογενοῦς κ. Κ. Κάγγου, ἐν Καΐρῳ, τῇ 17 Μαρτίου παρελθόντος μεσάζοντος τοῦ κ. Χρηστοφίδου, καθ' ἣν ἠρωτήθη τὸ πνεῦμα :

Ἐρώτησις. Ὑπάρχει ζωὴ ἐν τῇ Σελήνῃ;

Ἀπόκρισις. Ἐν τῇ σεληνιακῇ ἀτμοσφαίρᾳ σήμερον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ζήσῃ ὄν τι ἢ φυτὸν ἢ ἑρπετόν, καθότι εἰς τὰ ἀτμοσφαιρικὰ αὐτῆς τμήματα ἐκλείπει (ποσῶς) ἐντελῶς ὁ ἄνθραξ ὡς καὶ τὸ ὀξυγόνον, ὑπερισχύει δὲ ἐν αὐτῷ τὸ ἄζωτον, ὡς καὶ ἡ ἀραιὰ ἀπομόλυνσις τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος, χάριν τῶν μεταλλοκρηστείων, καθότι ὑπάρχουσιν ἡφαίστεια προερχόμενα ἐξ ἀναλύσεως, πάλιν συνισταμένων ἐκ διαφόρων μετάλλων, μὴ ἐμπεριεχούσης τῆς τοῦ ἅλατος νίτρου καὶ θείου, ὅπερ δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ὑπερίσχυσιν τοῦ ἀζώτου· διὰ τοῦτο εἶναι ἐν αὐτῇ ἀδύνατος ἡ κυκλοφορία τῆς φυσικῆς δυνάμεως, ἣν ἀπαιτεῖ τὸ νᾶμα τῆς ζωῆς. Ἄρα σήμερον ἡ κατάστασις αὕτη εἶναι νεκρὰ ὡς πρὸς τὴν ζωήν, ὑπάρχουσιν ὅμως πολλοὶ τῶν πλανητῶν κατοικούμενοι ὑπ' ἀνθρώπων, ζώων καὶ λοιπῶν, μετ' ἀτμοσφαίρας τελειοτέρας τῆς ὑμετέρας καὶ οἰκοῦνται παρ' ἀνθρώπων τελειοτέρων τῶν τῆς γῆς.

Ἐρώτ. Τότε δὲν ὑπῆρξαν ποτὲ ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς Σελήνης, ὡς διατείνονται οἱ ἀστρονόμοι;

Ἀπόκρ. Οὐδέποτε ἐν αὐτῇ ὑπῆρξαν ὄντα καὶ τοῦτο θεωρεῖται ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ἀπομεμονομένων ἑλῶν τῶν ἐν αὐτῇ εὑρισκομένων στρωμάτων τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς. Τοῦτο δὲ δύνασθε καλῶς νὰ ἐξετάσητε ἐν ὥρᾳ ἐκλείψεως ἡλίου, ἔχοντες αὐτὴν ἀπέναντι ὑμῶν, διότι τοῦτο ἐμποδίζει ὑμᾶς κατὰ τὰς μελέτας τῆς δυνατῆς ἀντανακλάσεως τοῦ ἡλίου. Τοῦτο δὲ γίνεται, ἐπειδὴ οὖσα γυμνή, γίνεται ἡ ἀντανάκλασις τόσον δυνατή, ὡς ἐν παραδείγματι, φέροντες τε μάχιον ὑέλου ἔναντι τοῦ ἡλίου, ἔχοντες μίγμα ἐκ τῶν ὄπισθεν· δὲν δύνασθε ν' ἀτενήσητε αὐτὸν καὶ τοῦτο χάριν τῆς δυνατῆς ἀντανακλάσεως αὐτοῦ. Ἂν ὅμως ἐν αὐτῇ ὑπῆρχεν ὡς καὶ εἰς τὰ διάφορα σώματα ἀτμόσφαιρα καὶ ἦτο ἔμφυτος ὡς ἡ γῆ ὡς καὶ οἱ διάφοροι πλανῆται, ἠδύνασθε νὰ μελετήσητε τελείως πάντα τὰ προσόντα αὐτῆς (τὰ ἐν αὐτῇ ἐμπεριεχόμενα.)

Ἐρώτ. Ἔχει καλῶς. Εὐχαριστοῦμεν. Τὸ ὄνομά σας παρακαλοῦμεν.

Ἀπόκρ. Ὑπῆρξα διδάσκαλος ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἀστρονομίᾳ. Ἐξέλειπον καὶ οὐδεὶς ὡμίλησε περὶ ἐμοῦ. (Πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.)

ΠΕΡΙ ΟΝΕΙΡΟΥ

Αὐθυποβολὴ Ἰω. Οἰκονομίδου, διευθυντοῦ Λυκείου, ἐν Καΐρῳ.

Εἰσήγησις Β. Οὐγγώ

Ὄνειρον εἶναι ἡ ἔκφανσις τῆς προδιαθέσεως τῆς ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ πνεύματος προϋπαρχούσης σκιᾶς τῶν εἰκόνων τῶν ἐν τῷ σύμπαντι χωρῶν καὶ ἀναπαράστασις τῶν ἐν αὐταῖς συναλλασσομένων ἰδεῶν καὶ ἐντυπώσεων τῶν ἐν τῇ φύσει διοργανουμένων σκηνῶν τῆς ἐξελίξεως τῆς ζωῆς.

Ἅμα τῇ ἐγρηγόρσει ὁ ὀνειρόττων λησμονεῖ καὶ ἡ συνείδησις τῆς ψυχῆς ὑπνώττει, διατηρεῖ δὲ μόνον ἀμυδροτάτην ἰδέαν τῶν σκηνῶν ὡς καὶ τὸ πνεῦμα ἐν ὀνείρῳ ἀμυδροτάτην ἰδέαν ἔχει τῆς πραγματικότητος ἐν σχέσει πρὸς τὴν φυσικὴν αὐτῆς κατάστασιν.

Καὶ τοῦτο συμβαίνει, διότι τὸ πνεῦμα καθ' ὕπνον ἠρεμοῦν, ἀποχωρίζεται τέλεον τοῦ σώματος καὶ διατελεῖ ἄσχετον τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ.

Ὄνειρον=ἀλήθεια ἀναμφισβήτητος, πρόγνωσις τῆς ψυχῆς, ἀνύψωσις τοῦ πνεύματος στίγμαῖα εἰς τὸν ἀόρατον κόσμον, μετάπτωσις αὐτοῦ ἐν τῇ πραγματικότητι ἅμα τῇ ἐγρηγόρσει καὶ λήθη.

Ἡ εἰκὼν τῶν ἀναπαραστάσεων διατηρεῖται ζωηρά, ἐὰν σὺν τῇ ἐγρηγόρσει ὁ ὀνειρόττων ἐντείνῃ τὸ πνεῦμά του εἰς ἔρευνας τῶν ἐντυπώσεων.

Ὕπνος – θάνατος=ἀδελφοί.

Ὄνειρον στιγμὴ συνδέσεως αὐτῶν.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

Κάποιος ἐπαίρετο πολὺ ὅτι εἶναι πλούσιος, διότι εἶναι σοφὸς καὶ πνευματώδης καὶ ἠδιαφόρει, ἂν εἶναι πτωχὸς εἰς χρῆμα.

—Κι' αὐτὴ ἡ σοφία καὶ τὸ πολὺ πνεῦμα σας δὲν σᾶς ἐφώτισαν ἀκόμη νὰ ἀποκτήσητε περιουσίαν ; τῷ ἐπιλέγει μετὰ πονηρίας φιλική τις Κυρία.

⋊

Ἀμαξηλάτης ἐρωτᾶται παρά τινος ἐλαφροῦ τὸν μυελόν:

— Δύνασαι νὰ μὲ ὁδηγήσῃς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πρωθυπουργοῦ;

— Διατὶ ὄχι; ἐμβῆτε μέσα, Κύριε.

— Ναί, ἀλλὰ θὰ τὸν εὕρω ἐκεῖ, εἰξεύρεις;θὰ μὲ δεχθῇ;

— Ἄ, αὐτὸ δὲν τὸ γνωρίζω, θὰ ἐρωτήσετε τὸν θυρωρόν.

— Τότε ἄφησε νὰ τὸν ἐρωτήσω ἐγὼ πρῶτον καὶ κατόπιν μὲ πηγαίνεις.

Ὁ ἀμαξᾶς ἐπὶ πολὺ τὸν παρετήρει φεύγοντα, γελῶν.

⋊

Δανειστής τις ἐπισκεφθεὶς ἀσθενῆ χρεωφειλέτην του δεινῶς πάσχοντα καὶ ἐντραπεὶς νὰ τῷ ζητήσῃ τὰ ὀφειλόμενα, τὸν ἐρωτᾷ μὲ τρόπον.

—Αἴ, ἔχεις···νὰ μοῦ εἰπῇς τίποτε;

—Ἄ, ναί, ἄφησε τῆς Μαρίας 50 δρ. καὶ σοῦ τὰ δίδω μαζὺ μὲ τ' ἄλλα···

⋊

Χήρα τις παρακπονουμένη ἐπὶ τῇ χηρείᾳ της:

— Ἐγὼ οὐδέποτε θὰ ὑπανδρευθῶ ἐκ νέου, οὐδέποτε θὰ ὑποδουλωθῶ πλέον εἰς ἄνδρα.

— Καλά, ἀλλὰ πῶς θὰ ζήσητε μόνη ἄνευ ἐπαρκῶν χρημάτων;

— Ὅταν μοῦ τελειώσουν αὐτὰ ὅπου ἔχω καὶ αἰσθανθῶ τὴν ἀνάγκην,τότε θὰ ὑποκύψω.

⋊

Κύριε Πέτρε,λυποῦμαι πολὺ ὅπου δὲν ἠδυνήθην νὰ παρευρεθῶ εἰς τοὺς γάμους σου, ἀλλὰ σοῦ ὑπόσχομαι ἀλλοτε···

— Πῶς ; νὰ κάμω καὶ δευτέρους γάμους;

— Δηλαδὴ εἰς ἄλλην πρόσκλησιν, κηδείαν ἢ ἄλλο τι . . .

⋊

Δικαστής τις πρὸς οἰνοπότην μὴ ἐννοῶν μίαν βραδύτητα.

— Καὶ πόσην ὥραν κάμνεις ἀπὸ τὸ σπῆτι σου εἰς τὸ οἰνοπωλεῖον, ὅταν πηγαίνῃς ;

— Μὰ ἕως τρία λεπτά,κύριε δικαστά.

— Τότε διατὶ ἔκαμες μίαν ὥραν, ὡς εἶπες εἰς τὴν κατάθεσίν σου;

—Μὰ δὲν ξεύρετε, Κύριε δικαστά, ὅτι ὅταν εἶναι κανεὶς πιωμένος, δὲν περπατεῖ ἴσα, οὔτε γρήγορα ; τότε ἐπέστρεφα ἐγώ.

Κυρία τις εἰσέρχεται εἰς τὸ φαρμακεῖον Κρίνου καὶ ζητεῖ κόνιν τῶν ψύλλων.

— Πόσην θέλετε, Κυρία, τὴν ἐρωτᾷ ὁ φαρμακοποιός.

— Μὲ δέκα λεπτὰ πόσοι ψύλλοι καταστρέφονται; ἐπερωτᾷ αὕτη.

— Τοὐλάχιστον 10,000.

— Θεὸς φυλάξῃ, ἐγὼ μόλις διὰ 10 ψύλλους ἤθελα σκόνιν, δὲν ἔχω περισσοτέρους.

— Μὰ θὰ γεννηθοῦν ἄλλοι.

— Θεὸς φυλάξῃ, ἂν πρόκηται νὰ πάρω διὰ νὰ γεννηθοῦν ἄλλοι περισσότεροι, ἂς μείνῃ, μὲ ἀρκοῦν αὐτοί.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἤρξαντο νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς τὰς παραστάσεις αἱ δύο κορυφαῖαι καὶ ἀνταγωνίστριαι πρωταθλήτριαι τῶν καλειτέρων καὶ ὡραιοτέρων θερινῶν θεάτρων μας τῆς Νέας Σκηνῆς καὶ τοῦ Πανελληνίου, κυρίαι Ἀδριανὴ Κυβέλη καὶ Μαρίκα Κοτοπούλη,πλὴν ἡ ἐμφάνισίς των μὲ ἔργα ὑποθέσεων ἀλλοτρίων τῶν ἡμετέρων ἠθῶν καὶ ἐθίμων οἷον ν' Ἀγαπηθῇ καὶ ἡ Νεότης,ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς ριζικὴν μετατροπὴν τοῦ δρομολογίου των, ἀποδοκιμασθέντα ὑπὸ τοῦ κοινοῦ. Οὕτως εἴχομεν τὴν ἑβδομάδα ταύτην τὴν ἀναβίβασιν οἰκογενειακωτέρων ἔργων, τοῦ Σερλὸκ Χὸλμς καὶ τῆς Γυναικὸς τοῦ πλησίον σου ἐν τῷ Πανελληνίῳ, ἅτινα κατεχειροκροτήθησαν ἐπιτυχόντα ἐξαισίως,μολονότι ἡ κυρία Κυβέλη δὲν ἔλαβε μέρος εἰς ταῦτα καὶ τῆς Κυρίας Μαξίμ, τοῦ Κλέπτου, τῆς Μαμμᾶς Κολυβρὺ ἐν τῇ Νέᾳ Σκηνῇ, ἅτινα ὡμολογουμένως ἐπαίχθησαν μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας καὶ χάριτος, ἰδίᾳ παρὰ τῆς δεσποινίδος Κοτοπούλη, τοῦ Μυρὰτ καὶ Λούη, οἵτινες ἀπέσπασαν ἀθρόα χειροκροτήματα.

Ἡ ἐφετεινὴ περίοδος προμηνύεται ζωηροτάτη εἰς ἀνταγωνισμοὺς καὶ συναγωνισμοὺς.ἰδίως τὰ δύο θέατρα Νέας Σκηνῆς καὶ Πανελληνίου ἅτινα ἀμιλλῶνται ὡς πρὸς τὴν κομψότητα καὶ τὴν χάριν.τὸν πλοῦτον τῶν σκηνικῶν καὶ ἐνδυμασιῶν, τοῦ προσωπικοῦ ὡς καὶ τὴν ἰδιάζουσαν τέχνην τῶν πρωταγωνιστριῶν Κυβέλης καὶ Κοτοπούλη. Προσεχῶς θὰ γράψωμεν τὰς περὶ ἀμφοτέρων κρίσεις μας.

Ἀφ' ἑτέρου δὲν ὑποτιμῶμεν τὴν ἀξίαν καὶ πρόοδον τῶν ἑτέρων δύο θεάτρων μας Νεαπόλεως καὶ Συντάγματος τῶν καλλίστων θιάσων Σταυροπούλου καὶ Νίκα-Οἰκονόμου, οἵτινες ἐπαξίως ἀμιλλῶνται νὰ φανῶσιν ἀνάξιοι τοῦ κοινοῦ, ὅπερ ἀθρόον συρρέει ὑποστηρίζον καὶ τοὺς καλλίστους τούτους θιάσους, οἱ ὁποῖοι ἀνεβίβασαν μέχρι τοῦδε ἔργα καλὰ καὶ λίαν ἐνδιαφέροντα.

Ἡ Ἀστυνομία ἐν τῷ τῆς Νεαπόλεως καὶ ἡ Σαλῶμη ἐν τῷ τοῦ Συντάγματος ὑπερήρεσαν καὶ κατ' ἐπανάληψιν διδάσκονται καθ' ἑκάστην προκαλοῦντα γελοιώδεις τὰς ἐπευφημίας.

Τὸ δὲ Μέγα Ἱπποδρόμιον τοῦ Ἀθηναίου πλέον καταστάντος δημοτικοῦ Πιεραντώνη ποιεῖ καθ' ἑσπέρας θαύματα διὰ τῶν καλῶς γεγυμνασμένων ἵππων καὶ κυνῶν του κάλλιστα κατηρτισμένων ἀκροβατικῶν γυμνασίων καὶ θαυμασίων ἵππέων του. Καθ' ἑκάστην τὸ Ἱπποδρόμιον τοῦτο εἶναι κατάμεστον κόσμου ἐκλεκτοῦ μέχρις ἀσφυξίας.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

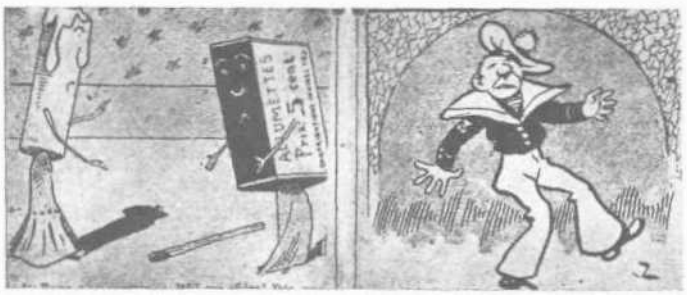

Μαγικαὶ εἰκόνες

1η Εἰκὼν

Ποῦ εἶναι αἱ κρυπτόμεναι Κυρίαι καὶ διατὶ κρύπτονται.

2α Εἰκὼν

Ὁ ναύτης ποῖον εἶδε καὶ ἐτρόμαξε καὶ ποῦ εὑρίσκεται ὁ ἄλλος οὗτος ;

3. Αἴνιγμα.

Εἶνε γέρων σοφὸς
τῆς ζωῆς μας ἐχθρὸς
Εἶδε πολλά, ὀλίγα ἐθαύμασε
ἀλλὰ τὰ πάντα ἐδάμασε.

Τὴν κεφαλὴν δασὺς
εἶν' ἀπηνής
Τὴν κεφαλὴν ψηλὸς
εἶνε θεός.

Μὴ κοπιάσῃς πάλιν
ἵνα τῷ δώσῃς ἄλλην
θέλεις τὸν κάμῃ ἱκανὸν
ἵνα δεχθῇ ἄνδρα τρανόν.

Ἀκέφαλος τὴν θέαν
ἐδέχθη ἐπὶ τῆς ῥάχεως
τὸν πάντων βασιλέα.

4. Γρῖφος

εε λες θετις ἀς
με ν

5. Φωνηεντόλιπον

..μ.θ...ν μ. ..π.θ...ν θ.ρ...
Καϊρου ς. Γ. Ε λ ς

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Σ. Χ. Σουχούμ. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Φυλλάδια σᾶς ἐστάλησαν, ἐλπίζομεν τὰ ἐλάβατε.— Ι. Μ. Παρισίους, ἐπιστολὴ ἐλήφθη, ἀναμένομεν προσεχῶς νεωτέραν σας.— Σ. Δ. Ἀδριανούπολιν. Φυλλάδια «Φύσεως» καὶ Πανοράματος ἐστάλησαν ὑμῖν, ἀναμένομεν νεωτέραν σας.— Μ. Κ. Ὀδησσόν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη, εὐχαριστοῦμεν ταχ. γράφομεν.— Π. Π. Δαμανχούρ. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη, σᾶς ἐνεγράψαμεν εὐχαριστοῦμεν.— Μ. Κ. Φανάριον. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν, ὡς σᾶς ἐγράψαμεν, ἀλλὰ μὴ μᾶς λησμονῆτε ἐφ' ἑξῆς.— Ε. Δ. Τ. Πλωμάριον. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. εὐχαριστοῦμεν, συνδρομὴ Πανοράματος διὰ συνδρομητὰς Φύσεως μόνον Φρ. 12 — Σ. Ζ. Ραψάνην. Φύσις καὶ Πανόραμα σᾶς ἐστάλησαν. Στείλατε συνδρομήν.—Ε. Α. Κ Hawandich. Παραγγελία σας ἐστάλη Σᾶς ἐνεγράψαμεν δὲ εἰς ἓν «Φύσιν», εὐχαριστοῦμεν.— Π. Μ. Ἀργοστόλιον. Ἐπιστολὴ μὲ ἐσωκλείστους ἀποδείξεις ἐλήφθη σᾶς εὐχαριστοῦμεν. —Ι. Ε Κάϊρον. Ἐπιστολὴ καὶ αἰνίγματα ἐλήφθησαν Εὐχαριστοῦμεν Ζητούμενα φυλλάδια σᾶς ἀπεστάλησαν.— Δ Κ. Σμύρνην. Συνδρομαὶ ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. Ἐκκύβευσις ἐγένετο. Ἀποδείξεις σας θὰ ἰσχύουν διὰ νέας κληρώσεις.—Ι Β Λάρισσαν Ἔχει καλῶς, ἀλλ' ἀναμένομεν ἀφεύκτως ἀποστολήν.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΟΥ 1908

Κληρώσεις : 29 Ἰουνίου, 26 Ὀκτωβρίου καὶ 31 Δεκεμβρίου

ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ ΕΚΑΣΤΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΟΝ ΙΣΧΥΟΝ ΔΙΑ ΜΙΑΝ ΚΛΗΡΩΣΙΝ

Κέρδη ἑκάστης κληρώσεως

1	*Μέγα κέρδος*	*ἐκ*	*Δραχμ.*	*100,000*
1	*Κέρδος*	*ἐκ*	»	*25,000*
1	*Κέρδος*	*ἐκ*	»	*10,000*
3	*Κέρδη*	*ἐκ*	»	*5,000*
1000	*ἐν ὅλῳ κέρδη ἀξίας δραχμῶν*			*225,000*

Γραμμάτια πωλοῦνται: Εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα καὶ λοιπὰς δημοσίας ἀρχάς, εἰς τὰς Τραπέζας, εἰς τοὺς σταθμάρχας καὶ στασιάρχας τῶν σιδηροδρόμων, τοὺς διαχειριστὰς τῶν μονοπωλίων καὶ τὰ πρακτορεῖα τῶν ἐφημερίδων πρὸς **δραχ. μίαν** ἕκαστον γραμμάτιον ἰσχὺον διὰ μίαν ἐκ τῶν τριῶν τελευταίων κληρώσεων.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ **Γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, εἰς Ἀθήνας.**

Ὁ Διευθύνων Τμηματάρχης: **Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ**